

**RADIOVÝ KOMUNIKAČNÍ SYSTÉM
WACO WM868**

WM868-MS-LP-H

Revize 2.0

Obsah

1	Úvod	1
1.1	Komunikační systém WACO	1
1.2	Použití modulu	1
2	Přehled technických parametrů	3
3	Konfigurace modulu	4
3.1	Konfigurace modulu WM868-MS-LP-H pomocí konfiguračního kabelu	4
3.1.1	Připojení modulu WM868-MS-LP-H k počítači	4
3.1.2	Použití programu „PuTTy“ pro konfiguraci modulů	5
3.1.3	Obecná pravidla pro konfiguraci modulu pomocí konfiguračního kabelu	6
3.2	Konfigurace modulu WM868-MS-LP-H radiovou cestou	6
3.2.1	Použití programu „RFAN 3.x“ pro konfiguraci modulu radiovou cestou	7
3.2.2	Připojení komunikační brány k počítači	7
3.2.3	Obecná pravidla pro konfiguraci rádiem	7
3.2.4	Postup při provedení konfigurace pomocí analyzátoru RFAN 3.x	8
3.3	Instalace ovladače pro převodník USB-CMOS	9
3.4	Instalace ovladače pro bránu USB GateWay a převodník USB-IRDA	10
3.5	Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H konfiguračním kabelem	11
3.5.1	Výpis konfiguračních parametrů a příkazů modulu WM868-MS-LP-H	11
3.5.2	Příkazy pro zapsání konfigurace a reset modulu	12
3.5.3	Příkazy pro konfiguraci radiové části modulu	12
3.5.4	Příkazy pro nastavení adresace ve virtuální sběrnici	14
3.5.5	Příkazy pro nastavení parametrů rozhraní M-BUS	15
3.5.6	Zapnutí testovacího vysílání	15
3.5.7	Příkazy pro oživování a diagnostiku	16
3.5.8	Výpis aktuálního statusu modulu	16
3.6	Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H rádiem	16
3.7	Přehled konfiguračních parametrů modulu	18
3.8	Struktura datové zprávy modulu	19
4	Provozní podmínky	20
4.1	Obecná provozní rizika	20
4.1.1	Riziko mechanického poškození	20
4.1.2	Riziko elektrického poškození	20
4.2	Stav modulů při dodání	20
4.3	Skladování modulů	20
4.4	Bezpečnostní upozornění	20
4.5	Ochrana životního prostředí a recyklace	21
4.6	Montáž modulů	21
4.7	Výměna modulů	21
4.8	Demontáž modulu	22
4.9	Kontrola funkčnosti modulu	22
4.10	Provozování modulu WM868-MS-LP-H	22
5	Zjištování příčin poruch	23
5.1	Možné příčiny poruch systému	23
5.1.1	Poruchy napájení	23
5.1.2	Poruchy systému	23
5.1.3	Poruchy vysílače a přijímače	23
5.1.4	Poruchy komunikace po datové sběrnici	24
5.2	Postup při určení příčiny poruchy	25
6	Závěr	25

Seznam tabulek

1	Přehled technických parametrů modulu WM868-MS-LP-H	3
2	Přehled konfiguračních parametrů modulu WM868-MS-LP-H	18

Seznam obrázků

1	Princip transparentního přenosu dat v síti WACO	1
2	Vzhled modulu WM868-MS-LP-H	2
3	Zobrazení převodníku USB-CMOS ve „správci zařízení“ systému Windows	4
4	Konfigurace modulu přes USB port počítače	5
5	Nastavení terminálu pro komunikaci po sériové lince	5
6	Otevřené terminálové okno pro konfiguraci modulu sériovou linkou	6
7	Princip lokální konfigurace modulu WM868-MS-LP-H	6
8	Pincip vzdálené konfigurace modulu WM868-MS-LP-H	6
9	Zobrazení WACO USB GateWay ve „Správci zařízení“ OS Windows	7
10	Zavedení zařízení a proměnných do okna dálkové konfigurace	8
11	Průběh získávání aktuálních hodnot vybraných proměnných vybraného modulu příkazem „GET“	9
12	Zobrazení konvertoru bez driveru ve „správci zařízení“ systému Windows	10
13	Zobrazení převodníku bez ovladače ve „Správci zařízení“ systému Windows	10
14	Princip adresace v aplikaci „Virtual BUS“ systému WACO	14
15	Nastavení systémového času radiovou cestou	17
16	Tabulka proměnných modulu WM868-MS-LP-H načtených analyzátorem RFAN 3.x	17
17	Struktura komunikačních vrstev protokolu WACO SLRF	19
18	Struktura datové zprávy systému WACO	19
19	Detailní pohled na modul WM868-MS-LP-H	21

1 Úvod

Tento dokument popisuje možnosti nastavení (konfigurace) radiového modulu WM868-MS-LP-H, který slouží pro transparentní přenos dat mezi vzdálenými segmenty sběrnice M-Bus prostřednictvím radiové sítě WACO.

1.1 Komunikační systém WACO

WACO (Wireless Automatic Collector) je radiový komunikační systém určený zejména pro automatický sběr dat ze senzorů a čidel (oblast telemetrie), pro zajištění přenosu dat mezi řídícími, snímacími a výkonnými prvky automatizačního systému (oblast průmyslové automatizace), nebo pro dálkové odečítání měřidel spotřeby (oblast „smart metering“). Radiové prvky systému WACO vytváří radiovou síť s lokálním pokrytím zájmového objektu (bytu, domu, průmyslového objektu, areálu...), nebo oblasti (ulice, města...).

Radiová síť WACO má **topologii typu mřížka** („mesh“), kde v dosahu každého radiového prvku se může nacházet několik dalších prvků sítě, které mohou sloužit i jako opakovače přijatého signálu. Mezi centrálním sběrným bodem a jednotlivými prvky tak typicky existuje mnoho různých cest pro šíření zpráv. Algoritmus řízení provozu sítě byl na základě dlouhodobých zkušeností v oblasti radiové datové komunikace vyvinut tak, aby zajišťoval **maximální spolehlivost přenosu** zpráv. Při přenosu zpráv je typicky využíváno více přenosových cest současně, ale zároveň je zajištěna ochrana sítě proti zacyklení a multiplikaci zpráv, takže si radiová síť WACO zachovává **vysokou propustnost** i při velkém počtu radiových prvků v jedné síti.

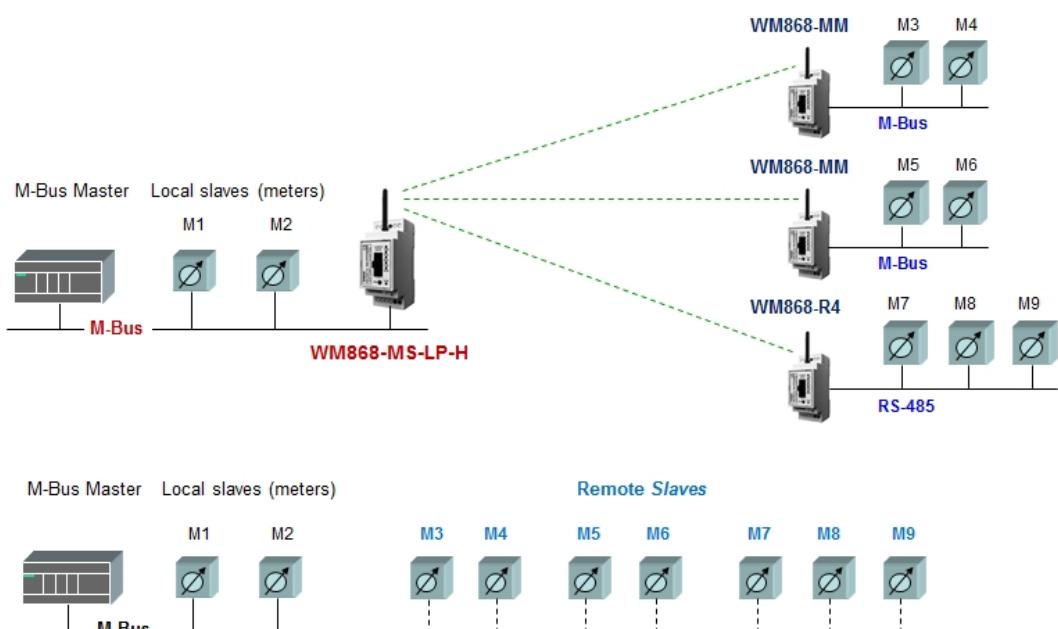
Komunikační protokol WACO respektuje standardní **komunikační model ISO/OSI**, což zajišťuje jeho otevřenost a variabilitu pro realizaci různorodých aplikací.

Jednotlivé typy radiových komunikačních zařízení dále („radiové moduly“) systému WACO jsou vybaveny **různými typy vstupních a výstupních rozhraní** tak, aby byla usnadněna integrace různých typů připojených zařízení (měřičů, čidel, akčních členů...) do jedné komunikační sítě.

Součástí komunikačního systému WACO jsou i komunikační brány (WACO GateWay), které umožňují přijímat zprávy z lokální radiové sítě a přenášet je přes síť Internet na vzdálený počítač, nebo server s centrální aplikací. V opačném směru brány přijímají přes Internet zprávy od centrální aplikace a předávají je do „své“ radiové sítě.

1.2 Použití modulu

Jak je zřejmé z níže uvedeného popisu funkčnosti, moduly WM868-MS-LP-H nachází nejčastější uplatnění v aplikacích sběrnicových systémů typu M-Bus, které se v širokém měřítku využívají zejména v oblasti dálkového odečítání měřičů spotřeby („metering“, „smart metering“). Modul WM868-MS-LP-H slouží pro přenos dat mezi radiovou sítí WACO a zařízením typu M-Bus Master, připojenému k lokální dvoudrátové sběrnici podle standardu M-Bus. Princip použití modulu ve sběrnicovém systému M-Bus je znázorněn na obrázku 1.

Obr. 1: Princip transparentního přenosu dat v síti WACO

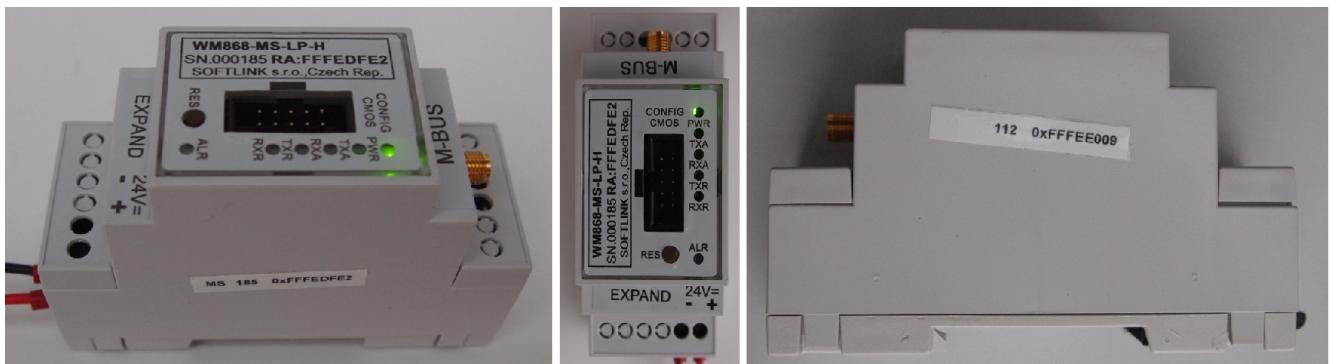
Jak je zřejmé z obrázku, modul WM868-MS-LP-H je připojen k hlavnímu segmentu sběrnice typu M-Bus, ve kterém se nachází řídící jednotka sběrnice - zařízení typu „Master“. Vzdálené segmenty sběrnice jsou vybaveny radiovými moduly WM868-MM a WM868-R4 (lze také použít modul typu WM868-IR). Modul WM868-MS-LP-H přijímá od řídící jednotky sběrnice („M-Bus Master“) dotazy na stav proměnných zařízení typu „Slave“ ve vzdálených segmentech a přeposílá tyto dotazy do radiové sítě WACO. Radiové moduly ve vzdálených segmentech tyto dotazy přijímají z radiové sítě a přeposílají je do svých lokálních sběrnic. Jednotlivá zařízení typu „Slave“ odpovídají na dotazy po lokální sběrnici a lokální radiové moduly přeposílají odpovědi do radiové sítě WACO. Radiový modul WM868-MS-LP-H přijímá z radiové sítě WACO odpovědi a přeposílá je přes hlavní sběrnici „Masterovi“ sběrnice.

Přenos dat probíhá v aplikaci typu „Virtual BUS“ (v protokolu sítě WACO port „32“), kdy se datové zprávy přenáší radiovou sítí zcela transparentně, k žádné konverzi dat nedochází. I když je možné propojit vzdálené segmenty s fyzickou sběrnicí různého typu (na obrázku jsou vzdálené sběrnice typu M-Bus a RS-485), všechna zařízení na sběrnici („Master“ i „Slave“) musí používat stejný komunikační protokol (stejnou strukturu zpráv, stejnou aplikaci) tak, aby si vzájemně „rozuměly“. Modulu WM868-MS-LP-H lze použít pouze v tom případě, když zařízení „Master“ pracuje na fyzické sběrnici typu M-Bus. V tomto případě se většinou využívá plná implementace komunikačního protokolu M-Bus do všech komunikačních vrstev, včetně struktury zpráv a aplikace. Kombinace fyzické sběrnice M-Bus s jiným typem protokolu vyšších komunikačních vrstev (kupříkladu IEC 62056) je rovněž možná, ale vyskytuje se v menší míře.

Pro řídící jednotku „Master“ jsou zařízení typu „Slave“ na vzdálených sběrnicových segmentech (připojených přes radiovou síť WACO) dostupné úplně stejně, jako zařízení na lokální sběrnici, všechny fyzické segmenty jsou z pohledu logické struktury sjednoceny do jedné velké sběrnice tak, jak je to názorněno ve spodní části obrázku 1.

Modul je uzavřen v plastové krabici uzpůsobené pro montáž na DIN-lištu. Krabice má standardní „jističový“ profil a šířku dvou standardních modulů DIN. Pro připojení datové sběrnice slouží šroubovací svorkovnice s označením „M-BUS“. Modul vyžaduje externí napájení stejnosměrným napětím 24V, pro připojení napájecího napětí slouží svorkovnice s označením polarity napětí. Napájecí zdroj musí splňovat požadavky na bezpečnostní ochranný transformátor ČSN-EN61558-2-6 a jeho primární strana zdroje musí být jištěna samočinně nevratnou pojistkou. Maximální proudový odběr zařízení je do 50 mA, modul je na napájecím vstupu chráněn vratnými pojistkami s vybavovacím proudem 300 mA.

Modul není vhodný pro umístění do vnějšího prostředí bez dodatečného krytí. Vzhled modulu WM868-MS-LP-H je znázorněn na obrázku 2.

Obr. 2: Vzhled modulu WM868-MS-LP-H

2 Přehled technických parametrů

Přehled technických parametrů modulu WM868-MS-LP-H je uveden v Tabulce 1.

Tab. 1: Přehled technických parametrů modulu WM868-MS-LP-H

Parametry vysílací části			
Vysílací frekvence	868,0 až 868,6	MHz	
Druh modulace	FSK		
Počet kanálů	3		
Šířka kanálu	200	kHz	
Vysílací výkon	25	mW	
Citlivost přijímače	106	dBm	
Komunikační protokol	WACO		
Přenosová rychlosť	38000	Baud	
Konfigurační rozhraní RS232			
Přenosová rychlosť	19200	Baud	
Druh provozu	asynchronní		
Přenosové parametry	8 datových bitů, 1 stop bit, bez parity		
Úroveň signálu	CMOS 3,3 V		
Datové rozhraní			
Sběrnicové rozhraní	M-Bus Slave	(dvě svorky)	
Přenosová rychlosť	300 ÷ 9600	Baud	
Druh provozu	asynchronní		
Přenosové parametry (zákl. nastavení)	8 datových bitů, 1 stop bit, bez parity		
Úroveň signálu	dle EN1434-3, EN60870		
Jednotkový odběr	1,5 mA		
Napájení			
Externí napájecí zdroj	24	V ±10%	
Příkon	4	W	
Mechanické parametry			
Šířka	35	mm	
Výška	90	mm	
Hloubka	58	mm	
Hmotnost	cca 150	g	
DIN skříňka	2 moduly		
Podmínky skladování a instalace			
Prostředí instalace (dle ČSN 33 2000-3)	normální AA6, AB4, A4		
Rozsah provozních teplot	(-10 ÷ 50) °C		
Rozsah skladovacích teplot	(0 ÷ 70) °C		
Relativní vlhkost	90 % (bez kondenzace)		
Stupeň krytí	IP20		
Signalizace a ovládání			
Signalizace napájení	”PWR”	zelená LED	
Signalizace vysílání radiové zprávy	”TXA”	žlutá LED	
Signalizace příjmu radiové zprávy	”RXA”	žlutá LED	
Signalizace vysílání zprávy do sběrnice	”TXR”	žlutá LED	
Signalizace příjmu zprávy ze sběrnice	”RXR”	žlutá LED	
Signalizace kolize signálu	”ALR”	červená LED	
Tlačítko restartu systému	”RES”		

3 Konfigurace modulu

Parametry modulu WM868-MS-LP-H lze kontrolovat a nastavovat z běžného počítače (PC) téměř způsoby:

- pomocí konfiguračního kabelu, kterým je modul vybaven
- konfigurace radiovou cestou pomocí radiové komunikační brány

Popis připojení modulu k počítači a obecná pravidla pro provádění konfigurace modulu pomocí **konfiguračního kabelu** jsou popsány v části 3.1 „Konfigurace modulu WM868-MS-LP-H pomocí konfiguračního kabelu“. V části 3.5 „Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H konfiguračním kabelem“ je uveden popis a význam parametrů, které lze pomocí kabelu kontrolovat a nastavovat i způsob jejich nastavení.

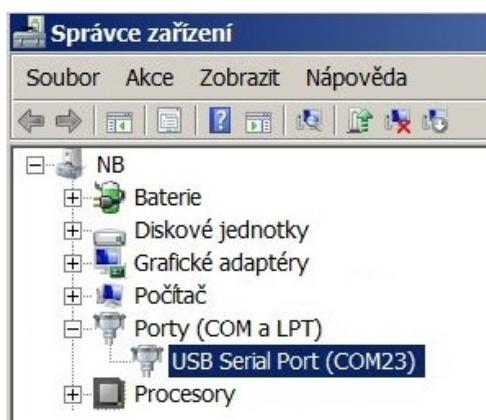
Popis připojení radiové komunikační brány k počítači a obecná pravidla pro provádění konfigurace modulu **radiovou cestou** jsou popsány v části 3.2 „Konfigurace modulu WM868-MS-LP-H radiovou cestou“. V části 3.6 „Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H rádiem“ je uveden popis a význam parametrů, které lze radiovou cestou kontrolovat a nastavovat i způsob jejich nastavení.

3.1 Konfigurace modulu WM868-MS-LP-H pomocí konfiguračního kabelu

Konfiguraci pomocí kabelu provádíme pomocí počítače s operačním systémem MS Windows nebo Linux, propojeného kabelem s konfiguračním konektorem modulu. Modul typu WM868-MS-LP-H je vybaven konfiguračním rozhraním typu RS-232 (COM) s úrovní signálu CMOS, jehož konektor („CONFIG CMOS“) je umístěn na čelním panelu modulu.

3.1.1 Připojení modulu WM868-MS-LP-H k počítači

Pro připojení modulu WM868-MS-LP-H k počítače je nutné použít výrobcem dodávaný konfigurační kabel s převodníkem typu „USB-CMOS“ (viz obrázek 4). Tento převodník vytvoří přes rozhraní USB virtuální sériový port a přizpůsobí napěťové úrovně konfiguračního rozhraní pro standardní vstup USB osobního počítače. Aby převodník pracoval správně, je nutné, aby měl operační systém počítače nainstalovaný správný ovladač (driver) pro vytvoření virtuálního sériového portu přes rozhraní USB. Při prvním zasunutí převodníku do portu USB počítače si operační systém vyhledá a nainstaluje správný ovladač (tj. obecný ovladač pro zařízení kategorie „USB Serial Device“), po nainstalování tohoto ovladače se zařízení zobrazí v okně „Správce zařízení“ („Device Manager“), a to v sekci „Porty (COM a LPT)“ jako „USB Serial Device (COMx)“ (viz obrázek 3).

Obr. 3: Zobrazení převodníku USB-CMOS ve „správci zařízení“ systému Windows

U některých starších verzí operačních systémů MS Windows není obecný ovladač pro podporu sériových portů USB k dispozici. Pokud se automatická instalace ovladače nepodařila (hlášení systému „Software ovladače zařízení nebyl úspěšně nainstalován, nebyl nalezen ovladač“), provedeme instalaci ovladače manuálně pomocí postupu uvedeného v odstavci 3.3 „Instalace ovladače pro převodník USB-CMOS“.

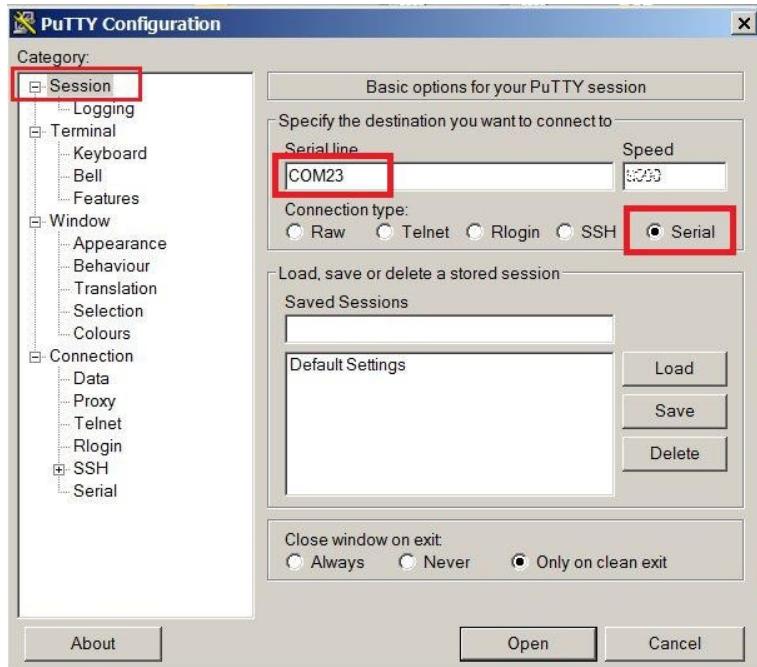
Zasuneme převodník „USB-CMOS“ do portu USB počítače. Konfigurační kabel připojíme ke konektoru „CONFIG CMOS“, umístěnému na čelním panelu modulu. Tím je počítač propojen s modulem a připraven k provádění konfigurace (viz obrázek 4 „Konfigurace modulu přes USB port počítače“).

Obr. 4: Konfigurace modulu přes USB port počítače

3.1.2 Použití programu „PuTTy“ pro konfiguraci modulů

Konfiguraci modulu provádíme pomocí jakéhokoli vhodného programu pro komunikaci přes sériovou linku. Níže uvedený popis je uveden pro „open-source“ program „PuTTY“, který lze zdarma získat kupříkladu na www.putty.org.

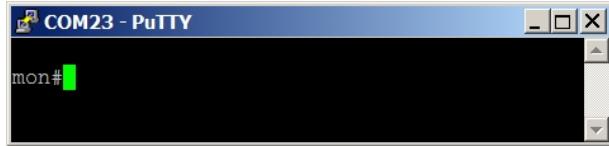

Obr. 5: Nastavení terminálu pro komunikaci po sériové lince

Program „PuTTY“ spustíme kliknutím na stažený soubor „putty.exe“. Otevře se okno terminálového programu (viz obrázek 5). Program přepneme do režimu komunikace po sériové lince tak, že pro položku „Session“ v levém menu vybereme typ spojení „Serial“.

Zkontrolujeme (případně nastavíme) rychlosť komunikace („Speed“) na 19200 bitů/s a do okna „Serial line“ napišeme číslo sériového portu tak, jak byl sériový port automaticky označen operačním systémem při připojení převodníku. Číslo sériového portu zjistíme u OS Windows pomocí „Správce zařízení“ (Ovládací panely/Systém/Správce zařízení) tak, že si rozklikneme položku „Porty (COM a LPT)“ a podíváme se na číslo portu (kupříkladu „COM23“ - viz obrázek 3).

Kliknutím na tlačítko „Open“ programu „PuTTY“ otevřeme terminálové okno. Po stisknutí klávesy „ENTER“ se v okně objeví výzva pro zadání příkazu („prompt“) ve formátu „sysmon“ signalizující, že modul je připraven ke konfiguraci (viz obrázek 6).

Obr. 6: Otevřené terminálové okno pro konfiguraci modulu sériovou linkou

3.1.3 Obecná pravidla pro konfiguraci modulu pomocí konfiguračního kabelu

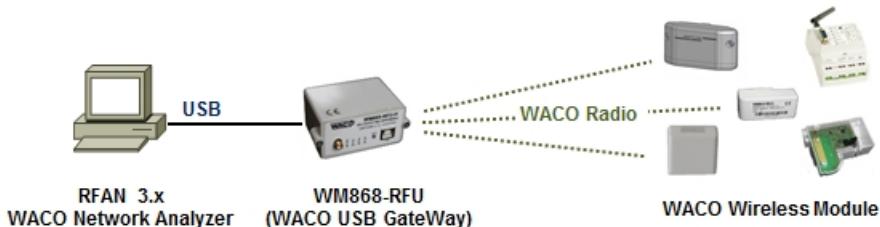
Terminálové okno pro konfiguraci pomocí konfiguračního kabelu aktivujeme podle výše uvedeného postupu. Pro zadávání příkazů do příkazového rádku terminálového okna platí tato obecná pravidla:

- příkaz zadáváme pouze v tom případě, pokud je před značkou kurzoru (barevný nebo blikající čtvereček) výzva pro zadání příkazu („prompt“) ve formátu „sysmon“ nebo „mon“ (viz obrázek 6);
- do terminálu lze zadat vždy pouze jeden příkaz
- příkaz zadáváme ve formě alfanumerického znaku (nebo více znaků)
- příkaz „odešleme“ k provedení stisknutím tlačítka „ENTER“. Pokud se příkaz provede, objeví se opět „prompt“ a lze zadat další příkaz. Pokud se příkaz neprovede, vypíše se chybové hlášení
- provedení příkazu kontrolujeme výpisem konfigurace, který vyvoláme příkazem „show“, nebo „/“ po kterém nenásleduje žádný parametr, ale pouze „ENTER“
- souhrn konfiguračních příkazů a jejich parametrů („HELP“) vyvoláme znakem „?“ (otazník), nebo „/?“. Do příkazového rádku tedy napíšeme „?“ a stiskneme „ENTER“
- při zadávání znaků důsledně rozlišujeme velká a malá písmena (řídíme se dle dokumentace, nebo dle návodů „help“)
- nezadáváme do příkazového rádku znaky, které nejsou uvedeny v návodě, nebo v dokumentaci. Je zde riziko nechtěného zadání funkčního konfiguračního znaku, který se používá pouze při nastavování, diagnostice a opravách modulů v procesu výroby nebo oprav.

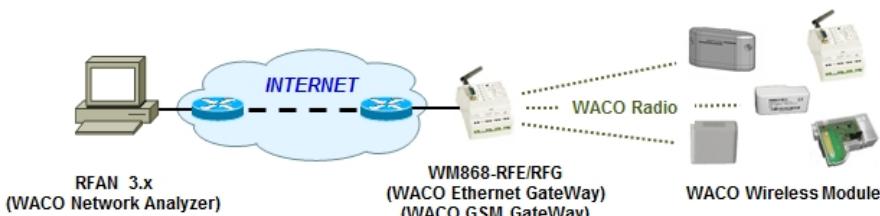
3.2 Konfigurace modulu WM868-MS-LP-H radiovou cestou

Konfigurace radiovou cestou provádíme pomocí speciálních radiových zpráv systému WACO (dotazů a příkazů), kterými se doptáme na aktuální nastavení jednotlivých parametrů modulu, případně vyšleme příkaz k jejich změně.

Konfiguraci daného modulu je možné provádět lokálně, z místa radiového dosahu modulu, kupříkladu prostřednictvím konfiguračního počítače s připojenou bránou WM868-RFU (viz obrázek 7), nebo i ze vzdáleného počítače prostřednictvím lokálně umístěné brány typu WM868-RFE (WACO Ethernet Gateway), nebo typu WM868-RFG (viz obrázek 8).

Obr. 7: Princip lokální konfigurace modulu WM868-MS-LP-H

Obr. 8: Pincip vzdálené konfigurace modulu WM868-MS-LP-H

V obou případech musí být mezi konfigurovaným modulem a komunikační branou přímá radiová viditelnost, takže konfiguraci modulů WM868-MS-LP-H zásadně nelze provádět přes opakovač (repeater).

3.2.1 Použití programu „RFAN 3.x“ pro konfiguraci modulu radiovou cestou

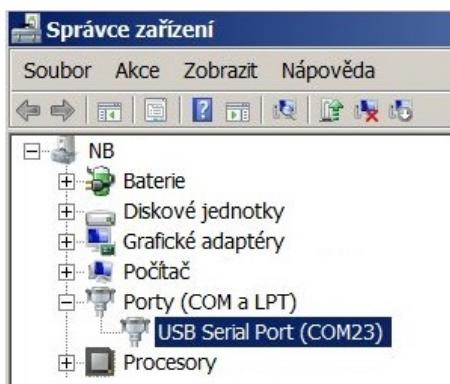
Univerzálním nástrojem pro konfiguraci modulů WM868-MS-LP-H radiovou cestou je software „Analyzátor radiového provozu systému WACO RFAN 3.x“ (dále „analyzátor“), kterým je možné nastavovat vyjmenované parametry modulu. Analyzátor je počítačový program, napsaný v jazyce Java, který lze nainstalovat na běžný počítač (PC) s operačním systémem podporujícím Java Virtual Machine (Windows, Linux). Funkčnost konfiguračního nástroje analyzátora RFAN 3.x je podrobně popsána v dokumentu „Analyzátor radiového provozu WACO RFAN 3.x - Popis software a konfigurace“, kde je detailně popsán i postup při zjištění aktuálního nastavení konkrétního konfiguračního parametru a postup při provedení změny v jeho nastavení.

Účel a význam jednotlivých konfiguračních parametrů je popsán v další části tohoto dokumentu. Přehled parametrů, které lze kontrolovat a měnit radiovou cestou je uveden v části 3.6 „Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H rádiem“. Obecné principy a postup při konfiguraci parametrů radiovou cestou jsou popsány v části 3.2.3 „Obecná pravidla pro konfiguraci rádiem“.

3.2.2 Připojení komunikační brány k počítači

Pro komunikaci mezi software a prvky radiové sítí WACO slouží komunikační brána, kterou je nutné k počítači s programem RFAN 3.x připojit přímo (přes příslušný typ komunikačního portu počítače) nebo nepřímo (přes síť). Přímo lze připojit WACO USB GateWay (přes port USB), i WACO Ethernet GateWay (přes port Ethernet). Nepřímo (přes síť) lze připojit bránu WACO Ethernet GateWay, nebo WACO GSM GateWay. Nepřímé připojení znamená, že brána není fyzicky připojena k počítači, kde běží software analyzátoru, ale je připojena ke vzdálenému portu sítě Ethernet/IP (prakticky kdekoli na světě), přičemž mezi vzdáleným portem a počítačem s programem analyzátoru musí existovat spojení prostřednictvím internetovém protokolu (viz obrázek 8).

Modul WM868-RFU (WACO USB GateWay) připojíme k USB portu počítače. Modul je napájen z USB portu, takže se ihned po připojení zapne a aktivuje 3 virtuální sériové porty (přenos dat, konfigurace a firmware upgrade). Zařízení se objeví v nástroji Ovládací panely/Správce zařízení v sekci „Další zařízení“. Sériové porty se objeví v sekci „Porty (COM a LPT)“ tak, jak je to znázorněno na obrázku 9.

Obr. 9: Zobrazení WACO USB GateWay ve „Správci zařízení“ OS Windows

Pokud není v počítači nainstalován ovladač sériových portů, výběr sériového portu v aplikaci RFAN 3.x nelze provést (sériový port se nenabízí) a v okně „Správce zařízení“ se sériové porty zobrazují v sekci „Další zařízení“. V tomto případě je nutné ovladač nainstalovat podle postupu uvedeného v části 3.4 „Instalace ovladače pro převodník USB-IRDA a USB-GateWay“.

3.2.3 Obecná pravidla pro konfiguraci rádiem

Analyzátor RFAN 3.x umožňuje provádění dálkové konfigurace radiových zařízení systému WACO. Tato funkce je přístupná na záložce „Remote Config“. Obecný princip práce s konfiguračním nástrojem je následující:

- vybereme, které zařízení chceme konfigurovat (nebo zjistit jeho aktuální konfiguraci)
- vybereme, kterou proměnnou chceme konfigurovat (nebo zjistit aktuální hodnotu).
- spustíme funkci, která si vyžádá aktuální nastavení, nebo pošle příkaz ke změně proměnné

Při provádění konfigurace (nebo zjišťování údajů) platí tato pravidla:

1. konfigurace nelze provádět hromadně, vždy musíme vybrat pouze jedno zařízení, které konfigurujeme (nebo zjišťujeme jeho nastavení);
2. každá jednotlivá proměnná se nastavuje/dotazuje samostatným příkazem/dotazem;

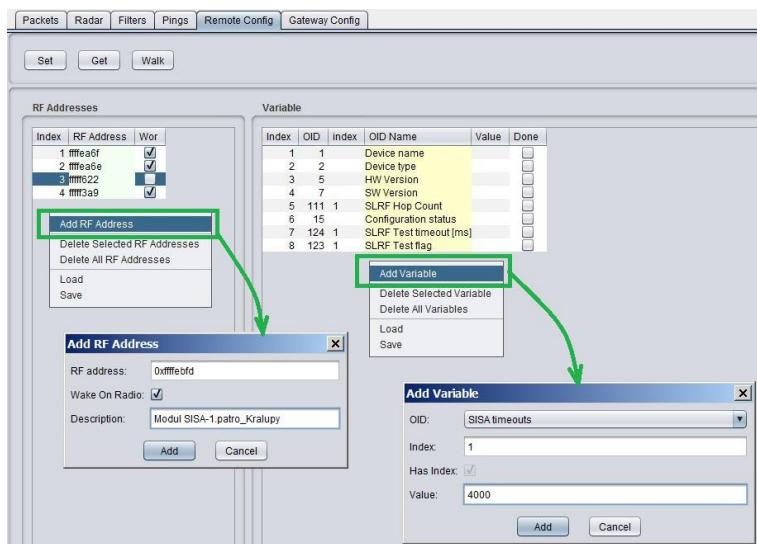
3. v nástroji lze nadefinovat více nastavovaných/dotazovaných proměnných a spustit jejich nastavení/dotázání jedním kliknutím jako sekvenci, ale i v tomto případě probíhá nastavování/dotazování každé proměnné jednotlivě, jedna proměnná po druhé, v takovém pořadí, jak je sekvence nastavena;
4. pokud použijeme příkaz pro zjištění aktuálního stavu všech proměnných „Walk“, analyzátor začne vydávat sekvenci dotazů, kterými se postupně „doptá“ na jednotlivé proměnné;
5. pokud pošleme příkaz pro nastavení proměnné na nějakou hodnotu, zařízení příkaz provede (nebo neprovede – viz pravidla 6. a 7.) a zpět vždy vrátí hodnotu, která je po provedení příkazu skutečně nastavená;
6. pokud pošleme příkaz pro nastavení proměnné, která je typu „Read Only“ (nelze ji měnit – kupříkladu typ zařízení, nebo výrobní číslo), zařízení proměnnou nezmění a pošle zpět její aktuální nastavení;
7. pokud požadujeme změnit nastavení proměnné na takovou hodnotu, která je mimo definovaný rozsah, nebo nemá smysl, zařízení buďto změnu neprovede, nebo hodnotu nastaví na nejbližší možnou. V každém případě pošle zpět tu hodnotu, na kterou je daný parametr po provedení příkazu skutečně nastaven;
8. pokud pošleme příkaz/dotaz na proměnnou, která v daném zařízení není implementována (zařízení tu proměnnou „nezná“), vrátí zpět hodnotu „null“, kterou analyzátor prezentuje tak, že daný příkaz/dotaz se neprovedl.

3.2.4 Postup při provedení konfigurace pomocí analyzátoru RFAN 3.x

Konfiguraci provádíme v režimu provádění dálkové konfigurace (záložka „Remote Config“). Konfigurované zařízení přidáme do levého podokna obrazovky pomocí volby „Add RF Address“ v kontextovém menu podokna. Otevře se formulář „Add RF Address“, kde vyplníme:

- RF adresu zařízení v hexadecimálním formátu s označením „0x“ (kupříkladu „0xfffffe6d“)
- u bateriových modulů zaklikneme nutnost „probuzení“ modulu systémem „Wake On Radio“
- do pole „Description“ můžeme napsat libovolný popis, který nám usnadňuje identifikaci modulu
- kliknutím na tlačítko „Add“ přidáme zadané zařízení do seznamu zařízení ke konfiguraci

Zavedení zařízení do podokna „RF Address“ je znázorněno v levé části obrázku 10.

Obr. 10: Zavedení zařízení a proměnných do okna dálkové konfigurace

Sekvenci proměnných, které chceme nastavovat nebo dotazovat, si vytvoříme v pravém podokně obrazovky pomocí volby „Add Variable“ v kontextovém menu podokna. Otevře se formulář „Add Variable“, který editujeme takto:

- do pole OID (Object ID) vybereme název proměnné, kterou chceme přidat do sekvence
- má-li daná proměnná index (informační pole „Has Index“ je zaškrtnuté a pole „Index“ editovatelné), napíšeme číslo indexu;
- chceme-li nastavit hodnotu, vyplníme pole „Value“, kde napíšeme požadovanou hodnotu. Pokud chceme pouze zjistit aktuální hodnotu dané proměnné, ponecháme pole prázdné. Proměnné, které jsou „Read only“ (neměnné konstanty, měřené hodnoty) mají pole „Value“ needitovatelné;
- kliknutím na tlačítko „Add“ přidáme proměnnou do sekvence proměnných ke konfiguraci.

Zavedení proměnné do podokna „Variables“ je znázorněno v pravé části obrázku 10.

Příkaz **GET** (zjištění aktuální hodnoty proměnné), **SET** (nastavení požadované hodnoty proměnné), nebo **WALK** (zjištění aktuálního stavu všech proměnných) se provede pouze pro jedno vybrané zařízení ze seznamu v podokně „**RF Address**“. Požadovaný příkaz spustíme kliknutím na příslušné tlačítko v horní části obrazovky. Po kliknutí se objeví informační okno, znázorňující průběh požadovaného procesu (Getting/Setting) a u dotazovaných/nastavovaných proměnných se postupně objevují symboly „zakliknutí“ v políčku „Done“. Informační okno „Getting/Setting“ zmizí po provedení příkazu u všech proměnných, nebo po uplynutí nastaveného časového limitu (TimeOut). Aktuální hodnoty proměnných jsou vypsány v poli „Value“ daného řádku.

Obr. 11: Průběh získávání aktuálních hodnot vybraných proměnných vybraného modulu příkazem „GET“

Pro provádění konfigurace zařízení je nezbytná znalost významu a funkce jednotlivých proměnných modulu WM868-MS-LP-H (minimálně těch proměnných, které chceme konfigurovat) a včetně znalosti vzájemné vazby mezi proměnnými. Vyhne se tím chybám, které mohou způsobit uvedení zařízení do stavu, kdy s ním nelze dál komunikovat.

Příklad: Nastavením proměnné „*SLRF Test Flag*“ = 1 nastavíme radiový modul do stavu, kdy vysílá pravidelné testovací zprávy s periodou, která se nastavuje promennou „*SLRF Test Timeout [ms]*“. Správné nastavení je, že nejdříve nastavíme „rozumnou“ periodu (kupříkladu 5 sekund) a až potom zapneme vysílání. Chyba může nastat v tom případě, pokud nejdřív zapneme vysílání a nevšimneme si, že perioda je nastavena na nízkou hodnotu (kupříkladu „0“). Modul začne vysílat jednu testovací zprávu za druhou a už se mu radiově nikdy „nedovoláme“.

Při provádění konfigurace bateriově napájených modulů vždy využíváme funkci „Wake-On-Radio“ (WOR), kdy daný modul speciálním „budícím“ radiovým signálem přivedeme z hibernovaného stavu (ve kterém se standardně nachází) do stavu aktivního příjmu. Musíme si přitom uvědomit, že vysláním budícího signálu „probudíme“ nejen požadovaný modul, ale i všechny ostatní moduly, které jsou v aktuálním radiovém dosahu. Příliš časté aktivování modulu systémem WOR se může negativně projevit dřívějsím vyčerpáním kapacity napájecí baterie modulu. Při nastavování modulů proto vždy dbáme na to, abychom moduly v místě instalace „budili“ co nejméně. K tomu doporučujeme dodržování těchto zásad:

- neměníme parametry zbytečně, když to není pro funkčnost modulu nutné
- posloupnost konfiguračních příkazů si předem promyslíme (nebo připravíme jako „template“)
- nepoužíváme zbytečně příkaz „WALK“ (zjištění všech konfiguračních údajů modulu)
- konfiguraci provádíme z takového místa, aby modul byl v bezpečném dosahu komunikační brány

Při provádění konfigurace modulů s použitím systému WOR v dílnách a skladech doporučujeme dbát na to, abychom chránili moduly uskladněné v blízkosti pracoviště před zbytečným „buzením“ systémem WOR kupříkladu tím, že je přechováváme v uzavřených krabicích s ochrannou stínící fólií (nebo v kovových schránkách).

3.3 Instalace ovladače pro převodník USB-CMOS

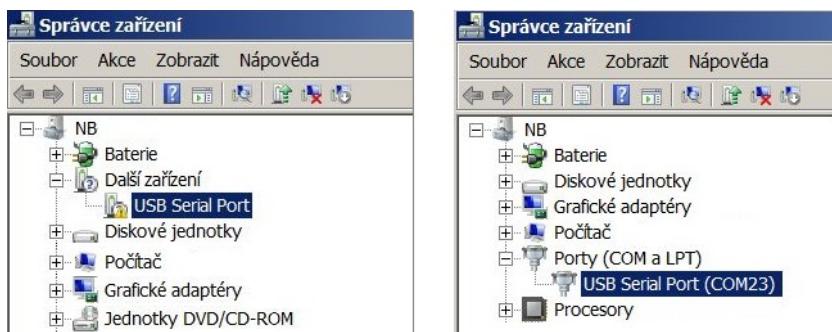
Pokud se operačnímu systému nepodařilo automatické vyhledání a instalace driveru pro konvertor „USB-CMOS“, provedeme instalaci driveru manuálně. Aktuální driver si najdeme na stránce výrobce čipu, používaného v zařízení „USB-CMOS“ (firma FTDI), a to v sekci „VCP Drivers“ (VCP=Virtual COM Ports).

www.ftdichip.com/Drivers/VCP.htm

V tabulce „Currently Supported VCP Drivers“ najdeme odkaz na aktuální driver pro svůj operační systém. Kliknutím na odkaz v tabulce se otevře standardní dialogové okno pro stažení souboru. Po stažení souboru (ve formátu .ZIP) do libovolného adresáře soubor „odzipujeme“, címž vznikne na určeném místě nová složka (adresář) se sadou souborů (kupříkladu „CDM 2.08.24 WHQL Certified“).

Připojíme konvertor „USB-CMOS“ k počítači a otevřeme si okno „Správce zařízení“. Konvertor s nefunkčním driverem se zobrazuje v horní části okna jako „Další zařízení“ (viz obrázek 13 vlevo).

Kliknutím pravého tlačítka myši na položku „USB Serial port“ se otevře kontextové menu, kde vybereme položku „Aktualizovat software ovladače“. Otevře se stejnoujmenné okno, ve kterém vybereme volbu „Vyhledat ovladač v počítači“. Přes tlačítko „Procházet“ nastavíme cestu ke složce (adresáři) ovladače a klikneme na tlačítko „Další“. Spustí se instalace driveru, po jejímž ukončení se objeví informace „Instalace dokončena“. Konvertor se v okně „Správce zařízení“ přesune do sekce „Porty (COM a LPT)“ tak, jak je to znázorněno na obrázku 13 vpravo .

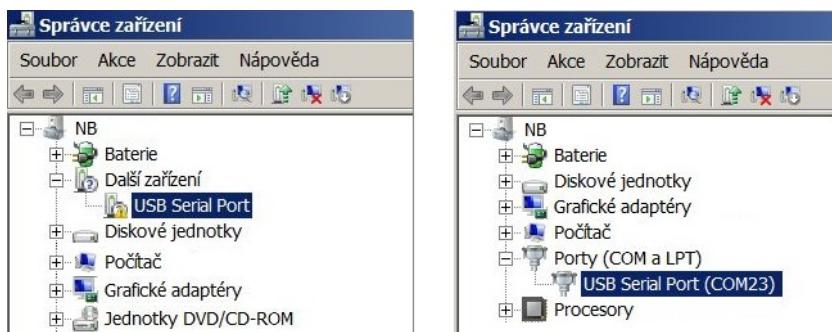

Obr. 12: Zobrazení konvertoru bez driveru ve „správci zařízení“ systému Windows

3.4 Instalace ovladače pro bránu USB GateWay a převodník USB-IRDA

Ovladač „ugw3.inf“ pro podporu sériových portů přes rozhraní USB počítače je součástí dodaného instalačního balíčku. Pokud se operačnímu systému nepodařilo automatické vyhledání a instalace ovladače pro připojený převodník, provedeme instalaci ovladače manuálně.

Připojíme převodník k počítači a otevřeme okno „Správce zařízení“ („Device Manager“). Převodník s nefunkčním ovladačem se zobrazuje v horní části okna jako „Další zařízení“ (viz obrázek 13 vlevo).

Obr. 13: Zobrazení převodníku bez ovladače ve „Správci zařízení“ systému Windows

Kliknutím pravého tlačítka myši na položku „USB Serial port“ se otevře kontextové menu, kde vybereme položku „Aktualizovat software ovladače“. Otevře se stejnojmenné okno, ve kterém vybereme volbu „Vyhledat ovladač v počítači“. Přes tlačítko „Procházet“ nastavíme cestu ke složce s instalačními soubory programu a klikneme na tlačítko „Další“. Spustí se instalace ovladače, po jejímž ukončení se objeví informace „Instalace dokončena“. Převodník se v okně „Správce zařízení“ přesune do sekce „Porty (COM a LPT)“ (viz obrázek 13 vpravo).

(*) Při instalaci na počítač s OS Windows 8 může být problém s instalací driveru bez digitálního podpisu („unsigned driver“). V tomto případě postupujeme takto:

- pomocí kláves „Windows + R“ otevřeme okno „Spustit“;
- do editačního pole „Otevřít“ napíšeme příkaz pro restart: shutdown.exe /r /o /f /t 00;
- otevře se okno „Choose an option“, kde vybereme „Troubleshoot“;
- v okně „Troubleshoot“ vybereme „Advanced options“;
- v okně „Advanced options“ vybereme „Windows Startup Settings“ a spustíme „Restart“
- po restartu systému se otevře okno „Advanced Boot Options“ kde vybereme volbu „Disable Driver Signature Enforcement“;
- po nastartování systému nainstalujeme driver dle výše uvedeného postupu.

U starších verzí OS Windows (Vista, Windows XP a starší) není instalace více virtuálních sériových portů na jedno zařízení dostatečně podporována, proto nelze analyzátor RFAN 3.x na počítačích s těmito operačními systémy provozovat. Při provozu analyzátoru na počítači s OS Linux není nutné drivery pro podporu virtuálních sériových portů instalovat, OS Linux si automaticky přiřadí své generické drivery, které jsou součástí systému.

3.5 Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H konfiguračním kabelem

V další části manuálu jsou popsány ty parametry modulu WM868-MS-LP-H, jejichž aktuální hodnotu lze zjistit přímým připojením modulu k PC pomocí konfiguračního kabelu a případně je měnit konfiguračními příkazy (konfigurace „z příkazového řádku“) tak, jak je to popsáno v odstavci 3.1 tohoto dokumentu.

3.5.1 Výpis konfiguračních parametrů a příkazů modulu WM868-MS-LP-H

Výpis konfiguračních parametrů provedeme zadáním příkazu ”/“ (lomítko) do příkazového řádku a stisknutím tlačítka „ENTER“. V terminálovém okně se objeví následující výpis:

```
sysmon>/  
CONFIGURATION: OK  
Address: 0xFFFFEDFE2  
Master: 0xFFFFFA39  
Alarm: 0xFFFFFA39  
Group: 0  
Flags: C  
PA table: C2  
Channel: 0  
Timeslot: 1 ms  
# of timeslots: 5  
Hop Count: 3  
Test timeout: 30 ms  
Baud: 9600 8N1  
Interbyte timeout: 5 ms  
TX On      timeout: 200 usec.  
TX Off     timeout: 500 usec.  
Run test: 0  
DEBUG: 0  
sysmon>
```

Souhrn konfiguračních příkazů a jejich parametrů si zobrazíme příkazem ”/?“ do příkazového řádku a stisknutím tlačítka „ENTER“. V terminálovém okně se následující výpis:

```
sysmon>?  
/W - save configuration  
/# - clear configuration  
/m addr - set Master's address  
/ma addr - set Alarm address  
/g group - set group (multicast address)  
/h count - set hop count  
/f [+-][emCwzG] - set flags (e-range extender, m-master, C-Carrier Detect  
           w-WOR mode, z-Zone Extender Algorithm, G- high gain)  
/c number - set RF channel 0..2  
/l slots - set # of timeslots in RF network  
/t timeout - set timeslot timeout in ms  
/P patable - set PA table value  
/T timeout - set test timeout in ms  
/E flag - run test (0-Off,1-On)  
/D flag - debug (0-Off,1-On)  
/b baud      set baud rate (300..115200)  
/p [n|e|o]    set parity (none,even,odd)  
/d number    set data bits (7,8)  
/s number    set stop bits (1,2)  
/i timeout   set interbyte timeout in ms  
/O timeout   set TX On timeout in usec.  
/F timeout   set TX Off timeout in usec.  
/x - RESET  
sysmon>
```

Přehled konfiguračních parametrů se stručným popisem jejich významu je uveden v tabulce 2 na straně 18.

Postup při nastavení jednotlivých parametrů a podrobnější vysvětlení jejich významu je popsán v následujících částech sekce 3.5.

3.5.2 Příkazy pro zapsání konfigurace a reset modulu

Modul obsahuje dvě sady konfigurace: provozní konfiguraci a uloženou konfiguraci. Při startu systému provede modul nakopírování uložené konfigurace do provozní, se kterou nadále pracuje. Pokud uživatel mění konfigurační parametry, děje se tak pouze v provozní konfiguraci.

Aktuální stav uložení provozní konfigurace se ve výpisu konfiguračních parametrů zobrazuje pod parametrem „CONFIGURATION“:

```
CONFIGURATION: OK
```

Hodnota „OK“ ve výpisu znamená, že provozní konfigurace je uložena (je shodná s uloženou konfigurací).

Hodnota „NOT WRITTEN“ znamená, že provozní konfigurace je odlišná od uložené ve Flash.

Konfiguraci **uložíme do paměti** Flash příkazem ”/W”:

```
sj3>/W
```

Pokud není aktuální provozní konfigurace uložena do paměti FLASH, po resetu se modul „vrátí“ k té sadě konfiguračních parametrů, která je uložena ve FLASH. Pokud nastavíme nějaký parametr pouze dočasně (kupříkladu zapneme „test“), nemusíme provozní konfiguraci ukládat do paměti FLASH (po ukončení diagnostiky stejně „test“ vypneme). Pokud ale chceme, aby aktuálně změněné provozní parametry zůstaly nastaveny trvale, přidáme na závěr konfigurační sekvence příkaz pro uložení aktuální konfigurace do FLASH.

Konfiguraci **smažeme z paměti** Flash příkazem ”/#”:

```
sj3>/#
```

UPOZORNĚNÍ: Tento příkaz doporučujeme používat pouze uživatelům s dobrou znalostí systému, nebo po konzultaci s výrobcem!

Reset modulu provedeme pomocí příkazu ”/x”:

```
sj3>/x
```

Po „odeslání“ příkazu tlačítkem ENTER se modul zresetuje.

U některých konfiguračních parametrů se změna hodnoty projeví až po provedení resetu (kupříkladu změna hodnoty „SLRF Channel“ – tj. přeladění na jiný frekvenční kanál). Při změně hodnoty takové proměnné musíme do konfigurační sekvence přidat nejen příkaz pro uložení do FLASH, ale i příkaz pro provedení resetu (a to v přesně v tomto pořadí).

3.5.3 Příkazy pro konfiguraci radiové části modulu

Tato skupina příkazů slouží pro nastavení parametrů vysílače, přijímače a systému retranslace zpráv.

Jedná se o tyto příkazy:

/c number	nastavení frekvenčního kanálu (SLRF Channel)
/h count	nastavení maximálního počtu retranslací (SLRF Hop Count)
/f[+-] flags	nastavení módu opakovače, přijímače a vysílače (RF flags)

V závorkách jsou vždy názvy proměnných, které nastavujeme daným příkazem.

Proměnná „**SLRF Channel**“ je číslo frekvenčního kanálu, na který je modul naladěn. Radiové moduly systému WACO mohou pracovat na třech frekvenčních kanálech, které se vzájemně neovlivňují.

Frekvenční kanál nastavujeme příkazem ”/c [number]“, kde číslo 0, 1, nebo 2 znamená číslo frekvenčního kanálu, na který je modul naladěn. Změna kanálu je účinná až po resetu modulu. Příklad sekvence příkazů pro nastavení frekvenčního kanálu na kanál číslo 1:

```
sysmon>/c 1  
sysmon>/W  
sysmon>/x
```

Proměnná „**SLRF Hop Count**“ udává maximální počet retranslací (opakování) radiové zprávy, vyslané daným modulem. Je-li parametr kupříkladu nastaven na hodnotu „3“, odeslaná zpráva se po třech předáních automaticky smaže, čímž je zabráněno jejímu cyklickému oběhu v radiové síti. Parametr doporučujeme nastavit na hodnotu n, nebo n+1, kde „n“ je nejnižší počet retranslací, který je nezbytně nutný k tomu, aby se zpráva dostala k příjemci. Příliš nízký parametr „**SLRF Hop Count**“ způsobí, že zpráva je automaticky smazána ještě než dorazí k příjemci a do cíle se tedy nedostane. Příliš vysoká hodnota parametru způsobuje zbytečné zatěžování radiové sítě neúčelným opakováním zpráv a jejich duplikací.

Proměnnou „**SLRF Hop Count**“ nastavujeme příkazem ”/h [number]“, kde číslo 0 až 15 znamená maximální počet retranslací zpráv, vyslaných daným modulem. Příklad příkazu pro nastavení počtu skoků na hodnotu 3 skoky:

```
sysmon>/h 3
```

Proměnnou „**RF flags**“ (volba módu vysílače, přijímače, opakovače a adresace) nastavujeme příkazem ”/f[+] [flags]“, kde zavedením níže uvedených příznaků („flagů“) můžeme zapnout jednotlivé funkce vysílače, přijímače, adresace, nebo zapnout funkci a mód opakování zpráv. Pro nastavení jednotlivých funkcí můžeme použít následující příznaky:

- hodnota ” “ (bez flagu) - žádná z níže uvedených funkcí není zapnutá
- hodnota ”e“ zapnutí základního módu opakovače, bez potlačení zpětného přenosu
- hodnota ”z“ - zapnutí módu opakovače s algoritmem potlačení zpětného běhu (AZRA)
- hodnota ”C“ -zapnutí funkce přijímače „detekce nosné“ (Carrier Detect)
- hodnota ”w“ zapnutí funkce přijímače „Wake On Radio“ (WOR)
- hodnota ”G“ zapnutí funkce „High Gain“ (u modulu WM868-MS-LP-H nemá žádný účinek)
- hodnota ”m“ označení modulu jako ”mastera“ virtuální sběrnice

Příklad příkazu pro zapnutí modulu WM868-MS-LP-H jako repeateru s funkcí AZRA a současně zapnutí funkce „detekce nosné“:

```
sysmon>/f e z C
```

Více „flagů“ lze zadávat buďto jejich hromadným zadáním (jak je uvedeno v předchozím případě), nebo postupným přidáváním/ubíráním tak, že před přidávaný/ubíraný flag se přidá znaménko +/- . Příklad příkazu pro „ubrání“ flagu ”z“:

```
SLRF flags: eCz  
sysmon>/f -z  
SLRF flags: eC
```

Pokud chceme všechny funkce vypnout, použijeme příkaz ”/f“ takto:

```
sysmon>/f
```

Zapnutím funkce **základního módu opakovače** modul opakuje všechny přijaté zprávy od jiných modulů, pokud již provedený počet opakování nepřekročil hodnotu „hop count“.

Zapnutím funkce **módu opakovače s algoritmem potlačení zpětného běhu** modul opakuje pouze ty zprávy, které nepřekročily maximální počet opakování a které modul již předtím neopakoval. Tím se zamezí sekundární šíření zpráv směrem zpět k původnímu odesílateli a výrazně se omezí celkový počet zpráv přenášených radiovou sítí.

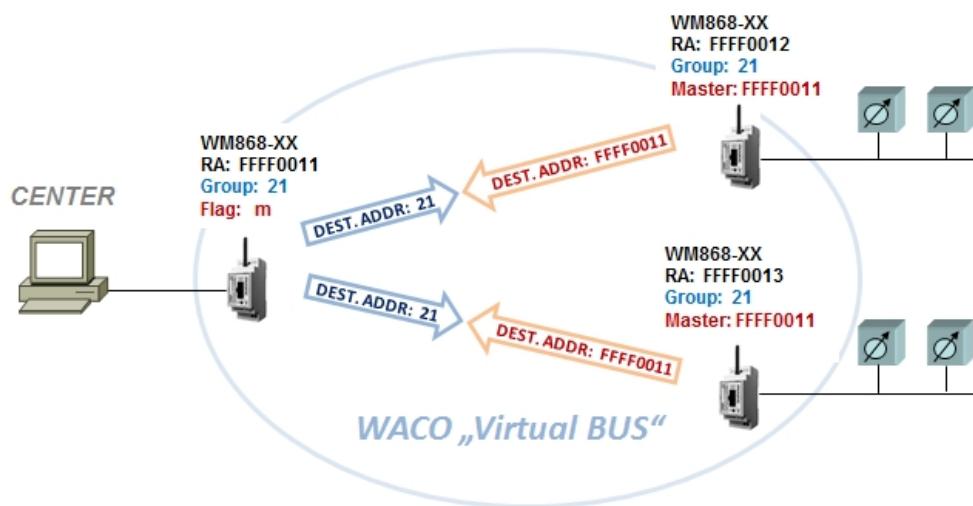
Zapnutím funkce „**Carrier Detect**“ (CD) modul před každým vysláním zprávy provede „naslouchání“ na vysílacím kanálu a do vysílání přejde až v tom případě, pokud je daný frekvenční kanál volný. Sníží se tím možnost kolize signálu s vysíláním jiného modulu a zvýší se pravděpodobnost úspěšného doručení zprávy.

Funkce „Wake On Radio“ (WOR) umožní přepnutí modulu ze stavu hibernace do stavu aktivní komunikace na dálku, pomocí „budícího“ radiového signálu. Pro moduly WM868-MS-LP-H nemá tato funkce význam, protože tento typ modul je trvale na příjmu.

Označení modulu WM868-MS-LP-H jako „**mastera virtuální sběrnice**“ příznakem ”m“ souvisí s principem adresace při přenosu zpráv v aplikaci „Virtual BUS“, která je hlavní aplikací modulu. Popis systému adresace této aplikace je podrobně popsán v odstavci [3.5.4](#).

3.5.4 Příkazy pro nastavení adresace ve virtuální sběrnici

Aplikace systému WACO typu „Virtual BUS“ (port ”32“) umožňuje sestavování modulů řady WACO WM868 do „virtuálních radiových sběrnic“, kde komunikace probíhá v módu „master-slave“. Všechny moduly ve virtuální sběrnici musí mít nastavenou stejnou skupinovou adresu „SLRF Group Address“. Modul označený jako „master“ odesílá data („dotaz“) hromadně všem ostatním modulům virtuální sběrnice na skupinovou adresu dané sběrnice a všechny moduly kromě „mastera“ posílají svá data („odpověď“) na individuální adresu „mastera“. Princip adresace ve virtuální sběrnici je znázorněn na obrázku [14](#).

Obr. 14: Princip adresace v aplikaci „Virtual BUS“ systému WACO

Adresaci ve virtuální sběrnici nastavujeme pomocí těchto příkazů:

/f[+-] [m]	označení „mastera“ virtuální sběrnice - viz odstavec 3.6
/g group	nastavení skupinové adresy modulu (SLRF Group Address)
/m addr	nastavení adresy nadřazeného mastera virtuální sběrnice (Master's address)
/ma addr	nastavení adresy pro odesílání alarmových zpráv (Alarm address)

Označení „mastera“ sběrnice provedeme pomocí příkazu ”/f tak, že pro daný modul nastavíme příznak ”m“ podle postupu, popsaného v předchozím odstavci [3.6](#) ”Příkazy pro konfiguraci radiové části modulu“.

Nastavení **skupinová adresy modulu** („SLRF Group Address“) provedeme příkazem ”/g [number]“, kde číslo 0 až 65535 je skupinová adresa modulu. Příklad příkazu pro nastavení skupinové adresy modulu na hodnotu 21 a odpovídající řádek konfigurace:

```
sysmon>/g 21
...
group: 21
```

Nastavení **adresy nadřazeného ”mastera“ virtuální sběrnice** provedeme pomocí příkazu ”/m, přičemž radiovou adresu mastera sběrnice zadáváme v hexadecimálním tvaru ”0x“. Příklad příkazu pro nastavení adresy mastera virtuální sběrnice na hodnotu ”FFFF1234“ a odpovídající řádek konfigurace:

```
sysmon>/m 0xffff1234
...
Master: 0xFFFF1234
```

Pomocí příkazu ”/ma lze obdobým způsobem nastavit adresu, kam bude modul poslat alarmové zprávy (nezávisle na nastavení aplikace ”Virtual BUS“). V současné verzi modulu WM868-MS-LP-H není aplikace pro odesílání alarmových zpráv implementována, proto doporučujeme tento příkaz nepoužívat.

3.5.5 Příkazy pro nastavení parametrů rozhraní M-BUS

Tato skupina příkazů slouží pro nastavení přenosových parametrů sériového rozhraní M-BUS pro komunikaci s masterem sběrnice. Jedná se o tyto příkazy:

/b baud	nastavení bitové rychlosti rozhraní M-BUS (300 až 9600)
/p [n/e/o]	nastavení parity datového přenosu (none,even,odd)
/s number	nastavení počtu stop-bitů (1 nebo 2)
/d number	nastavení počtu datových bitů (7 nebo 8)
/i timeout	nastavení mezibytové mezery (interbyte timeout) v ms
/O timeout	nastavení "TX On timeout" - v modulu WM868-MS-LP-H se neuplatňuje
/F timeout	nastavení "TX Off timeout" - v modulu WM868-MS-LP-H se neuplatňuje

Příkaz ”/b [baud]” slouží k nastavení **přenosové rychlosti** sběrnicového rozhraní modulu. Tento příkaz se uplatní až po restartu modulu. Příklad příkazu pro nastavení skupinové adresy modulu na hodnotu 9600 baud:

```
sj3>/b 9600
```

UPOZORNĚNÍ: technicky lze nastavit přenosovou rychlosť sběrnice až na hodnotu 115 200 baud. Maximální přenosová rychlosť sběrnice dle normy M-Bus je však 9600 baud a výrobce nedoporučuje nastavovat vyšší rychlosť než dle této normy.

Příkaz ”/p” slouží k nastavení **paritního bitu** sériového rozhraní. Existují tři možnosti nastavení paritního bitu:

- hodnota „n“ znamená „žádná parita“ (non)
- hodnota „e“ znamená „sudá parita“ (even)
- hodnota „o“ znamená „lichá parita“ (odd)

Příklad příkazu pro nastavení sudé parity je:

```
sj3>/p e
```

Příkaz ”/d” slouží pro nastavení **počtu datových bitů** sériového rozhraní. Nastavit lze hodnotu ”7”, nebo ”8”. Příklad příkazu pro nastavení počti datových bitů na hodnotu ”8”:

```
sj3>/d 8
```

Příkaz ”/s” slouží pro nastavení **počtu STOP bitů** sériového rozhraní. Nastavit lze hodnotu ”1”, nebo ”2”. Příklad příkazu pro nastavení počti datových bitů na hodnotu ”1”:

```
sj3>/s 1
```

Příkaz ”/i” slouží pro nastavení **/mezibytové mezery** sériového rozhraní. Mezibytová mezera se udává v milisekundách. Příklad příkazu pro nastavení mezibytové mezery a hodnotu ”10 ms”:

```
sj3>/i 10
```

Modul postupně ukládá datové „Byte“ přicházející ze sériového rozhraní do radiových paketů, které následně odesílá přes radiové rozhraní na jiný modul. Pokud při procesu „balení“ příchozích dat do paketu čas od příchodu posledního byte přesáhne délku „mezibytové mezery“, má se za to, že příchozí sekvence dat je kompletní (nic dalšího už nepřijde) a radiový paket je odeslán, i když není plně využit.

Příklad výpisu všech parametrů sběrnicového rozhraní:

```
Baud: 9600 8E1  
Interbyte timeout: 10 ms
```

3.5.6 Zapnutí testovacího vysílání

Tyto příkazy slouží pro zapnutí/vypnutí a nastavení testovacího vysílání, které lze použít při ověřování možností radiového spojení v místě instalace. Po zapnutí tohoto režimu modul vysílá v pravidelných intervalech testovací

zprávu, kterou lze přijímat v okolí modulu analyzátorem radiového provozu a ověřit si tak možnost radiového spojení.

Příkaz ”/T“ slouží pro nastavení **periody vysílání testovací zprávy**. Perioda se udává v „intervalech“, přičemž jeden interval je 1/20 sekundy (hodnotě ”100 intervalů“ tedy odpovídá perioda vysílání 5 sekund). Příklad příkazu pro nastavení periody vysílání testovací zprávy na 10 sekund (200 intervalů):

```
sj3>/T 200
```

Příkaz ”/E [0/1]“ slouží pro **zapnutí a vypnutí testovacího vysílání**. Zadáním příkazu ve tvaru ”/E 1“ vysílání zapneme, příkazem ”/E 0“ testovací vysílání vypneme. Příklad příkazu pro zapnutí testovacího vysílání:

```
sj3>/E 1
```

POZOR, nenastavujte parametr ”T“ na méně než ”50“, jinak hrozí zahlcení vyrovnávacích pamětí modulu.

3.5.7 Příkazy pro oživování a diagnostiku

Tato skupina příkazů slouží pro účely nastavení základních parametrů modulu při jeho oživování, nebo pro jeho diagnostiku v dílně výrobce. Tyto příkazy doporučujeme používat pouze uživatelům s velmi dobrou znalostí systému, nebo po konzultaci s výrobcem! Jedná se o tyto příkazy:

/P number	nastavení vysílačního výkonu (Nepoužívat! Slouží pouze pro oživování)
/l slots	nastavení počtu časových oken vysílání (Nepoužívat! Slouží pouze pro oživování)
/t timeout	nastavení délky časového okna vysílání (Nepoužívat! Slouží pouze pro oživování)
/D number	zapnutí diagnostických výpisů „debug“ (Nepoužívat! Slouží pro diagnostiku)

3.5.8 Výpis aktuálního statusu modulu

Výpis **aktuálního statusu modulu** si zobrazíme zadáním znaku ”i“ (bez lomítka) do příkazového řádku a stisknutím tlačítka „ENTER“. V terminálovém okně se následující výpis:

```
sysmon>i
DATE: 6:3:44 1.1.1970
uptime=21824 systime=21824
RF state=3 A rfaTimeoutCnt=0, timeout=0 tempTimeout=0
sysmon>
```

V prvním řádku výpisu se zobrazuje hodnota **systémového času** modulu v běžném časovém formátu.

Ve druhém řádku se zobrazuje hodnota **”uptime“** a **”systime“**.

Ve třetím řádku se zobrazují výpisy vybraných částí programu, které se používají pro účely diagnostiky a nenesou žádné uživatelsky zajímavé informace. U různých verzí modulů se mohou tyto výpisy lišit.

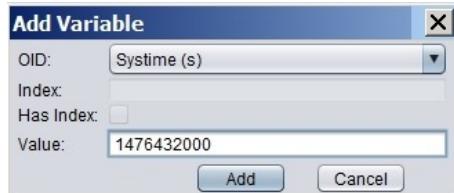
Hodnota „**Systime**“ ukazuje nastavení reálného času modulu. Čas je udržován ve stejném formátu jako v počítačových systémech, tj. v sekundách od 1.1.1970 (tzv. „UNIX Time“, nebo „epocha“). V defaultním stavu (po zapnutí napájení) je v čítači reálného času nulová hodnota, která se každou sekundu zvětšuje o jednu jednotku. Modul můžeme synchronizovat s reálným časem pomocí radiového příkazu SET (s použitím identifikátoru proměnné „Systime (s)“), přičemž hodnota aktuálního času musí být zadána v sekundách UNIX-time.

Proměnná „**Uptime**“ ukazuje dobu od posledního resetu zařízení v sekundách. Podle hodnoty této proměnné poznáme, kdy došlo k poslednímu resetu modulu. Proměnná je typu „read only“.

3.6 Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H rádiem

Radiovou cestou lze pomocí analýzátoru RFAN 3.x nastavovat téměř všechny parametry popsané v části 3.5 „Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H konfiguračním kabelem“. Jediným parametrem, který lze u modulu WM868-MS-LP-H nastavit pouze radiovou cestou, je nastavení **systémového času** modulu. Toto nastavení však není pro běžnou funkčnost modulu nutné.

Modul můžeme synchronizovat s reálným časem pomocí příkazu ”SET” tak, že ve formuláři ”Add variable” vybereme proměnnou (OID) ”Systime (s)” a do okna ”Value” nastavíme aktuální čas ve formátu ”UNIX time” tak, jak je to znázorněno na obrázku 15.

Obr. 15: Nastavení systémového času radiovou cestou

Na obrázku 16 je tabulka všech proměnných modulu WM868-MS-LP-H dostupných radiovou cestou, tak, jak se zobrazuje po zadání příkazu ”WALK”.

Index	OID	index	OID Name	Value	Done
1	1		Device name	WM868-MS-LP-H	☐
2	2		Device type	868	☐
3	3		Device subtype	45	☐
4	4		Manufacturer #	0xff 0xfe 0xdf 0xe2	☐
5	5		HW Version	1	☐
6	6		HW Revision	33	☐
7	7		SW Version	5	☐
8	8		SW Revision	0	☐
9	12		Uptime (s)	2512	☐
10	13		Systime (s)	1380704003	☐
11	14		Reset code	0	☐
12	15		Configuration status	2	☐
13	61		Sequence #	0	☐
14	100	1	Input value	1	☐
15	100	2	Input value	1	☐
16	100	3	Input value	1	☐
17	100	4	Input value	1	☐
18	110	1	SLRF Channel	0	☐
19	111	1	SLRF Hop Count	3	☐
20	112	1	SLRF # of timeslots	5	☐
21	113	1	SLRF Timeslot [ms]	1	☐
22	114	1	SLRF Group Address	0	☐
23	115	1	SLRF Master Address	0xff 0xff 0xfa 0x39	☐
24	116	1	SLRF Repeater flag	0	☐
25	117	1	SLRF Master flag	0	☐
26	118	1	SLRF My Address	0xff 0xfe 0xdf 0xe2	☐
27	120	1	SLRF last RSSI	-38	☐
28	122	1	SLRF CD flag	1	☐
29	123	1	SLRF Test flag	0	☐
30	124	1	SLRF Test timeout [ms]	30	☐
31	125	1	SLRF TX power	194	☐
32	126	1	SLRF Alarm Master	0xff 0xff 0xfa 0x39	☐
33	130	1	Interface name	ser1	☐
34	131	1	Interface Admin status	1	☐
35	132	1	Interface Oper status	1	☐
36	133	1	Interface speed	9600	☐
37	134	1	Interface parameters	8n1	☐
38	135	1	Interface TX On timeout [ms]	200	☐
39	136	1	Interface TX Off timeout [ms]	500	☐
40	137	1	Interface interbyte timeout [m]	5	☐

Obr. 16: Tabulka proměnných modulu WM868-MS-LP-H načtených analyzátorem RFAN 3.x

3.7 Přehled konfiguračních parametrů modulu

Přehled konfiguračních parametrů, které slouží pro uživatelské nastavení modulu WM868-MS-LP-H, je uveden v Tabulce č. 2. Parametry jsou v tabulce uvedeny ve stejném pořadí, v jakém se zobrazují při výpisu konfigurace (viz odstavec 3.5.1).

Ve sloupci „**Hodnota**“ jsou uvedeny doporučené rozsahy hodnot pro nastavení příslušného parametru. Označení „kód“ ve sloupci „Hodnota“ znamená, že nastavená hodnota se zobrazuje ve formě hexadecimálního kódu, kde dvojice hexadecimálních znaků reprezentuje vždy jeden Byte.

Ve sloupci „**Default.**“ jsou uvedeny defaultní hodnoty, nastavené při výrobě modulu. Barevné označení tohoto pole má následující význam:

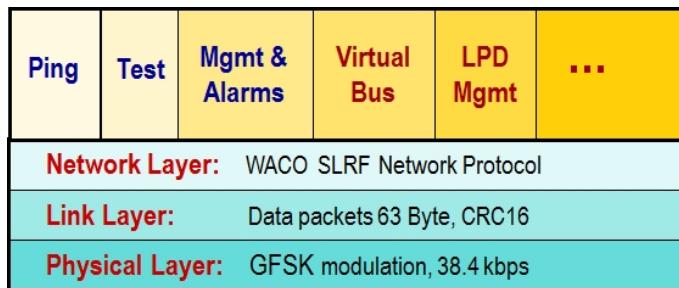
- zelená barva - nejčastěji měněně parametry, nastavujeme je v závislosti na konkrétní aplikaci
- červená barva - parametry, které nedoporučujeme měnit
- šedá barva - hodnoty, které nelze měnit („read only“)

Tab. 2: Přehled konfiguračních parametrů modulu WM868-MS-LP-H

P.č.	Název	Hodnota	Popis	Default.
1	CONFIGURATION	status	stav uložení konfigurace	read only
2	Address	kód	Radiová adresa modulu systému WACO	read only
3	Master	kód	Radiová adresa „mastera“ virtuální sběrnice	
4	Alarm	kód	Radiová adresa pro odesílání alarmů	
5	Group	0 - 65535	Skupinová adresa modulu	0
6	Flags	e,z,C,w,G,m	Zapnutí módu vysílače/přijímače/opakovače	
7	PA table	kód	Nastavení vysílacího výkonu	80
8	Channel	0 - 2	Frekvenční kanál (číslo kanálu)	0
9	Timeslot		nastavení délky časového okna vysílání	1 ms
10	No of timeslots		nastavení počtu časových oken vysílání	5
11	Hop Count	0 - 15	Počet povolených retranslaci	3
12	Test Timeout	20	Perioda testovacího vysílání	1
13	Baud	300 - 9600	Přenosová rychlosť sběrnice	2400
14	Data bits	7, 8	Počet datových bitů sběrnice	8
15	Parity	kód	Nastavení parity datové sběrnice	E
16	Stop bits	1, 2	Stop bity datové sběrnice	1
17	Interbyte Timeout	1000	Mezibytevá mezera (ms)	10
18	Run test	0 / 1	Zapnutí testovacího vysílání	0
19	Debug Level	kód	Zapnutí diagnostického výpisu	

3.8 Struktura datové zprávy modulu

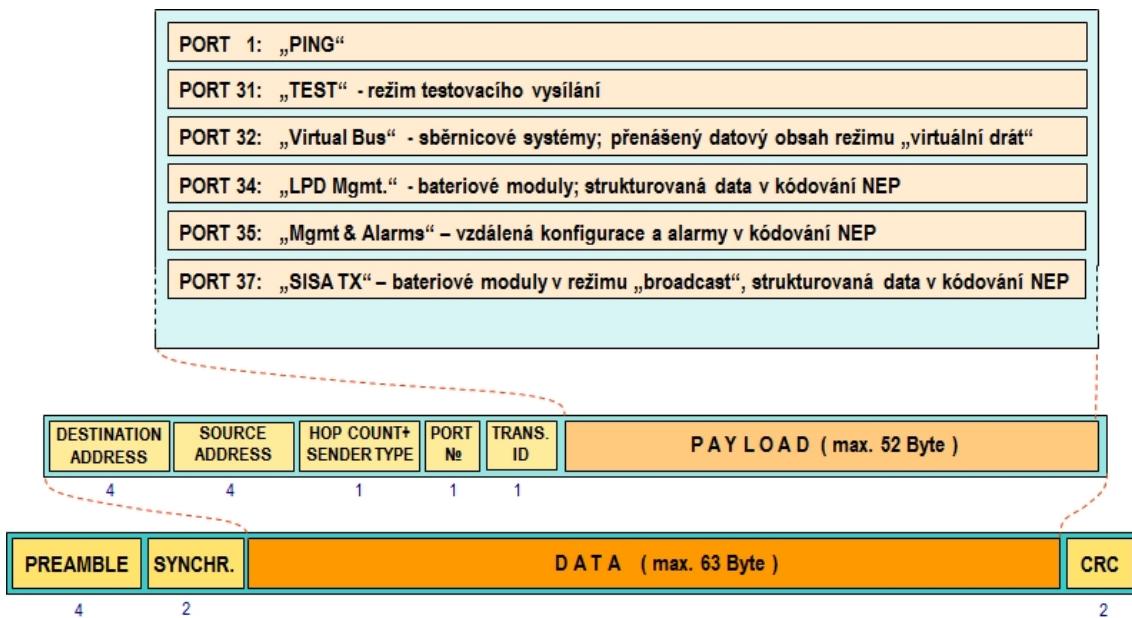
Modul WM868-MS-LP-H komunikuje s ostatními prvky radiové sítě WACO prostřednictvím datových zpráv komunikačního protokolu WACO SLRF, který respektuje standardní komunikační ISO/OSI model, vyznačuje se vysokou efektivností a spolehlivostí a umožňuje vysokou variabilitu komunikace a její otevřenosť pro realizaci různorodých aplikací. Struktura jednotlivých komunikačních vrstev protokolu WACO SLRF je znázorněna na obrázku 17.

Obr. 17: Struktura komunikačních vrstev protokolu WACO SLRF

Datové zprávy („pakety“) protokolu WACO SLRF mají maximální délku 63 Byte a jsou na začátku ohraničeny preambulí a synchronizačními bity (celkem 6 Byte), na konci jsou chráněny 16-bitovým kontrolním kódem (CRC).

Každá datová zpráva obsahuje pevnou hlavičku o délce 11 Byte a samotný datový obsah („Payload“) o velikosti maximálně 52 Byte. Hlavička zprávy je velmi jednoduchá a obsahuje pouze informace důležité pro směrování paketu (zdrojová a cílová adresa, počet povolených retranslací, číslo transakce) a informaci o typu aplikace, pro kterou je daný paket určen („číslo portu“). Typem aplikace je určen i způsob kódování datového obsahu. Struktura datové zprávy protokolu WACO SLRF je znázorněna na obrázku 18.

Obr. 18: Struktura datové zprávy systému WACO

Modul WM868-MS-LP-H slouží pro transparentní přenos dat mezi vzdálenými segmenty sběrnice M-Bus prostřednictvím radiové sítě WACO. Přenos dat probíhá v aplikaci typu „Virtual BUS“ (port „32“), kdy se datové zprávy přenáší radiovou sítí zcela transparentně.

Modul přijímá zprávy ze sběrnice M-Bus a celé (v nezměněné podobě) je ukládá do radiových paketů WACO SLRF jako „Payload“. Pokud je zpráva delší než maximální délka datového obsahu (52 Byte), rozdělí se na více částí a posle se postupně v několika paketech (mechanizmus je podrobněji popsán u popisu parametru „Interbyte timeout“ v odstavci 3.5.5).

V opačném směru komunikace to funguje obdobně, datový obsah zpráv přijatých z radiové sítě se v nezměněné podobě vysílá do datové sběrnice M-Bus.

4 Provozní podmínky

V této části dokumentu jsou uvedena základní doporučení pro dopravu, skladování, montáž a provoz radiových modulů typu WM868-MS-LP-H.

4.1 Obecná provozní rizika

Radiové moduly WM868-MS-LP-H jsou elektronická zařízení napájená z vnějšího napájecího zdroje, která slouží pro transparentní přenos dat mezi vzdálenými segmenty sběrnice „M-Bus prostřednictvím radiové sítě WACO. Při provozu zařízení hrozí zejména následující rizika:

4.1.1 Riziko mechanického poškození

Zařízení jsou uzavřena v plastových krabičkách, takže elektronické součástky nejsou přístupné pro přímé mechanické poškození. Při montáži je potřebný modul umístit tak, aby byl zajištěn dostatečný prostor pro připojení kabelů (včetně konfiguračního) a aby kabely byly co nejkratší (zejména napájecí a anténní kabel). Dále je potřebné dbát na rádné upevnění modulu k DIN-liště pomocí plastového zámku. Při běžném způsobu provozu nejsou nutná žádná zvláštní opatření, kromě zamezení mechanického poškození silným tlakem nebo otřesy.

Zvláštní pozornost vyžadují napájecí, komunikační/signální a anténní kabel. Při provozu zařízení je potřebné dbát na to, aby tyto kabely nebyly mechanicky namáhány tahem, ani ohybem. V případě poškození izolace kteréhokoli kabelu doporučujeme kabel okamžitě vyměnit. Je-li modul WM868-MS-LP-H vybaven vzdálenou anténou na koaxiálním kabelu, velkou pozornost je potřebné věnovat i anténě a anténnímu kabelu. Minimální poloměr ohybu anténního kabelu o průměru 6 mm jsou 4 cm, pro anténní kabel s průměrem 2,5 mm je minimální poloměr ohybu 2 cm. Nedodržení těchto parametrů ohybu může vést k porušení homogenity koaxiálního kabelu a tím ke snížení rádiového dosahu zařízení. Dále je potřebné dbát na to, aby připojený anténní kabel nadměrně nenamáhal na tah nebo zkrut anténní konektor zařízení. Při nadměrném zatížení může dojít k poškození nebo zničení anténních konektorů.

Modul WM868-MS-LP-H je určen pro montáž do normálních vnitřních prostor s teplotním rozsahem (-10 °C ÷ +50 °C), s vlhkostí do 90% bez kondenzace. Přímá instalace zařízení do venkovních prostorů není možná.

4.1.2 Riziko elektrického poškození

Elektrickou montáž modulu WM868-MS-LP-H může provádět jen osoba s potřebnou kvalifikací v elektrotechnice a současně je proškolena pro instalaci tohoto zařízení. Zařízení je napájeno bezpečným stejnosměrným napětím do 24 V s proudovým odběrem do 200 mA.

Napájecí zdroj musí splňovat požadavky na bezpečnostní ochranný transformátor ČSN-EN61558-2-6. Modul WM868-MS-LP-H má zabudovanou ochranu proti přepólování napájecího napětí. Přepólování se projeví tak, že se po zapnutí napájecího napětí na modul se nerozsvítí na předním panelu kontrolní zelená LED dioda „PWR“. Nechtěné přepólování napájecího napětí nevede k poškození nebo zničení zařízení. Modul je kromě toho na napájecím vstupu vybaven vratnou pojistikou (polyswitch) s vybavovacím proudem 300 mA a přepěťovou ochranou se spínací úrovní 30V.

Modul WM868-MS-LP-H nemá odpojovací prvek – vypínač. Pro vypínání zařízení je vhodné v instalaci umístit odpojovací prvek, který může být vložen do napájení 24V nebo na síťové straně napájecího zdroje, kupříkladu jistič. Primární strana zdroje musí být jištěna samočinně nevratnou pojistikou.

4.2 Stav modulů při dodání

Moduly jsou dodávány ve standardních kartonových krabicích. Anténa, napájecí zdroj ani kabely nejsou standardní součástí dodávky modulu WM868-MS-LP-H, v případě potřeby je potřebné objednat tyto komponenty zvlášť.

4.3 Skladování modulů

Moduly doporučujeme skladovat v suchých místnostech s teplotou v rozmezí (0 °C ÷ 30 °C).

4.4 Bezpečnostní upozornění

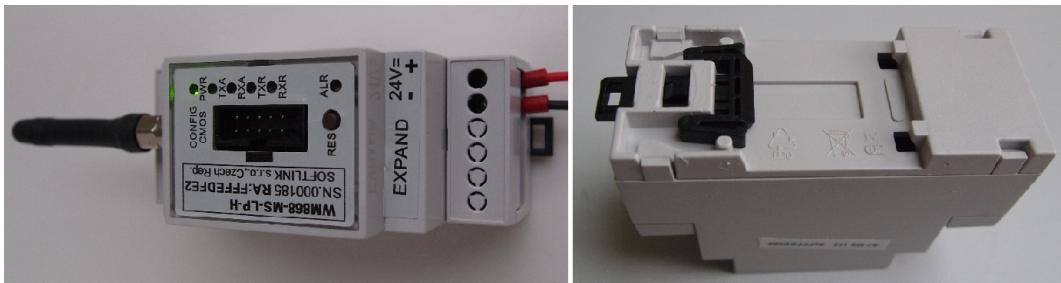
Upozornění! Mechanickou a elektrickou montáž a demontáž modulu WM868-MS-LP-H musí provádět osoba s potřebnou kvalifikací v elektrotechnice.

4.5 Ochrana životního prostředí a recyklace

Zařízení neobsahují žádné vyměnitelné komponenty, které by vyžadovaly dodržování zvláštních pravidel z hlediska ochrany životního prostředí pro jejich výměnu, skladování a likvidaci. Poškozená, zničená nebo vyřazená zařízení nelze likvidovat jako domovní odpad. Zařízení je nutné likvidovat prostřednictvím sběrných dvorů, které likvidují elektronický odpad. Informace o nejbližším sběrném dvoru lze získat na příslušném správním úřadě.

4.6 Montáž modulů

Radiové moduly WM868-MS-LP-H jsou uzavřeny v plastových krabicích s krytím IP 20, vybavených plastovými zámky pro montáž na DIN-lištu. Krabice není nutné při montáži, demontáži ani při běžném provozu otevřít. Pohled na modul WM868-MS-LP-H ze strany připojení napájecích kabelů a ze zadní strany je zobrazen na obrázku 19.

Obr. 19: Detailní pohled na modul WM868-MS-LP-H

Montáž modulu provedeme tímto postupem:

- montáž modulu může provádět jen osoba s potřebnou kvalifikací v elektrotechnice a současně je proškolena pro instalaci tohoto zařízení;
- při výběru místa pro instalaci je potřebné dbát na zabezpečení dostatečného prostoru pro připojení anténních, napájecích a signálových kabelů (viz odstavec 4.1.1 „Riziko mechanického poškození“). Je nutné zachovat i dostatečný prostor pro připojení konfiguračního kabelu;
- při výběru místa pro instalaci modulu je nutné zvolit i místo pro umístění napájecího zdroje. Napájecí zdroj je vhodné umístit co nejblíže k modulu WM868-MS-LP-H tak, aby přívod napájecího napětí 24V byl co nejkratší. Dále je nutné promyslet způsob vypínání modulu a umístění případného odpojovacího prvku (viz odstavec 4.1.2 „Riziko elektrického poškození“);
- modul připevníme na vybrané místo na DIN-liště tak, že povytáhneme černý plastový zámek na spodní straně modulu směrem dolů (ven z modulu), přiložíme modul na DIN-lištu tak, aby lišta zapadla do výrezu na zadní stěně modulu a zatlačíme černý plastový zámek směrem nahoru (dovnitř modulu);
- připojíme k modulu anténní a signálové kabely;
- ujistíme se, že napájecí zdroj je vypnutý a připojíme k modulu napájecí kabel. Dbáme na to, aby byla dodržena správná polarita napájecího napětí podle označení na svorkách modulu;
- zkонтrolujeme, zda je vše řádně připojené a upevněné a zapneme napájecí zdroj. Na modulu se rozsvítí zelená LED „Power“ a nastartuje se operační systém modulu;
- provedeme základní diagnostiku modulu dle postupu uvedeného v odstavci 4.9 „Kontrola funkčnosti modulu“ a případně (nebyl-li modul předkonfigurován v přípravné fázi instalace) i jeho konfiguraci pomocí kabelu dle postupu, popsaného v části 3.5 „Nastavení parametrů modulu WM868-MS-LP-H konfiguračním kabelem“;
- zaznamenáme údaje o instalaci modulu (výrobní číslo, pozice, fotografie instalace...) do provozní dokumentace podle interních pravidel.

Při výběru místa instalace modulu, typu a umístění antény a délky anténního kabelu je nutné vzít do úvahy zejména podmínky pro šíření radiového signálu v místě instalace. Tyto podmínky lze buďto určit (odhadnout) empiricky, na základě předchozích zkušeností, nebo provést měření síly signálu pomocí analyzátoru signálu.

4.7 Výměna modulů

Při výměně modulu WM868-MS-LP-H z důvodu poruchy na modulu postupujeme takto:

- vypneme napájecí zdroj a odpojíme od modulu dráty napájecího kabelu;
- odpojíme signální kabely a anténní kabel;

- modul uvolníme od DIN-lišty tak, že povytáhneme černý plastový zámek na spodní straně modulu směrem dolů (ven z modulu) a modul vytáhneme z lišty;
- na místo původního modulu připevníme nový modul a postupujeme dále podle postupu, uvedeného v části [4.6](#). Dbáme zejména na to, abychom správně připojili kabel napájení;
- po zapnutí napájení provedeme diagnostiku a nastavení parametrů nového modulu;
- původní modul označíme jako vadný a zaznamenáme údaje o výměně do provozní dokumentace podle interních pravidel.

4.8 Demontáž modulu

Při demontáži vypneme napájecí zdroj a odpojíme od modulu dráty napájecího kabelu. Odpojíme od modulu signální kabely i anténní kabel. Modul uvolníme z DIN-lišty povytažením černého plastového zámku na spodní straně modulu směrem dolů (ven z modulu). Není-li pro anténu další využití, demontujeme anténní kabel a anténu. Není-li další využití pro napájecí zdroj, demontujeme i napájecí zdroj a kabel napájení. Slouží-li napájecí zdroj i pro jiné účely, zajistíme napájecí kabely proti zkratu (zaizolováním živých konců kabelů, nebo demontáži nepotřebné větve napájení) a napájecí zdroj opět zapneme. Modul po demontáži řádně označíme jako demontovaný a vyplníme patřičnou dokumentaci, předepsanou pro tento případ interními předpsisy.

4.9 Kontrola funkčnosti modulu

Po uvedení modulu do provozu (nebo po každé opravě a výměně modulu) doporučujeme provést kontrolu jeho základních funkcí:

- kontrolu funkčnosti vysílání a příjmu s využitím funkce „testovacího vysílání“ popsané v odstavci [3.5.6](#) „Zapnutí testovacího vysílání“;
- kontrolu funkčnosti příjmu od všech modulů radiové sítě WACO, jejichž zprávy daný modul zpracovává (tj. od všech modulů virtuální sběrnice). Tuto kontrolu můžeme provést zprostředkováně, náhledem do tabulky zpráv řídící jednotky sběrnice („mastera“), nebo prostřednictvím aplikace, která zobrazuje získaná data ze sběrnice. Pokud hodnoty všech získaných dat z virtuální sběrnice odpovídají skutečnosti a v čase se mění, je modul funkční;
- pokud z některého modulu virtuální sběrnice nepřichází data, můžeme si ověřit správnost příjmu dat z daného modulu zachycením a analýzou radiové zprávy z daného modulu pomocí analyzátoru RFAN 3.x v režimu „Packets“, nebo „Radar“ (dle postupu popsaného v dokumentaci k analyzátoru);
- obecnou funkčnost vysílače a přijímače modulu WM868-MS-LP-H lze provést také pomocí analyzátoru provozu sítě RFAN 3.x, kupříkladu stažením libovolného konfiguračního parametru modulu příkazem „GET“ tak, jak je to popsáno v části [3.2](#) „Konfigurace modulu WM868-MS-LP-H radiovou cestou“;
- komplexní kontrolu funkčnosti modulu včetně funkčnosti sběrnicového rozhraní M-Bus provedeme kontrolním stažením informací („kontrolním odečtem“) ze vzdálených segmentů virtuální sběrnice ze strany mastera sběrnice a ověřením správnosti a aktuálnosti získaných dat.

4.10 Provozování modulu WM868-MS-LP-H

Vysílání a příjem radiových zpráv WACO a komunikaci s řídící jednotkou („masterem“) M-Bus po dvoudráťové sběrnici provádí modul WM868-MS-LP-H zcela automaticky. Pokud modul pracuje v prostředí s velkou intenzitou radiového provozu, může při provozu běžně docházet ke ztrátám jednotlivých zpráv, nebo ke krátkodobým výpadkům dat od některých modulů v důsledku kolizí radiového signálu.

Největší rizika trvalého přerušení radiového spojení se sítí WACO (nebo spojení s řídící jednotkou dvoudráťové sběrnice) jsou spojená s činností uživatele objektu. Jedná se zejména o tato rizika:

- vypnutí napájení modulu, kupříkladu výpadek jističe, nebo jeho nechtěné vypnutí;
- riziko dočasného nebo trvalého zastínění antény (kupříkladu v důsledku stavebních úprav objektu);
- riziko poškození modulu, anténního kabelu, antény, nebo signálního kabelu sběrnice M-Bus při manipulaci s předměty v místě instalace.

Pro eliminaci těchto rizik doporučujeme věnovat velkou pozornost výběru místa instalace modulu a výběru typu a místa instalace antény tak, aby byl nalezen vhodný kompromis mezi kvalitou příjmu signálu a mírou rizika mechanického poškození modulu, anténního kabelu, antény, či sběrnicového kabelu. Samotnou instalaci je potřebné provést pečlivě, s použitím kvalitních kabelů a montážních prvků.

5 Zjištování příčin poruch

5.1 Možné příčiny poruch systému

Při provozu zařízení WM868-MS-LP-H může docházet k poruchám, výpadkům funkčnosti, nebo jiným provozním problémům, které lze podle jejich příčiny rozdělit do následujících kategorií:

5.1.1 Poruchy napájení

Modul WM868-MS-LP-H vyžaduje externí napájení stejnosměrným napětím dle specifikace uvedené v části 2 „Přehled technických parametrů“. Přítomnost napájecího napětí je signalizována svícením zelené LED ”PWR“ na čelním panelu modulu. Pokud se zařízení stane zcela nefunkčním, příčinou může být výpadek napájecího napětí. Správnost napájení ověříme tímto postupem:

- ověříme si, zda nedošlo v objektu k výpadku elektrické sítě;
- ověříme si, není-li vypnutý napájecí zdroj;
- na místě instalace ověříme, je-li modul skutečně skutečně pod napětím, tj. svítí-li LED ”PWR“;
- v případě pochybnosti změříme hodnotu napájecího napětí.

Není-li napájení modulu funkční, řešíme opravu napájecího zdroje, nebo přívodu napájecího napětí. V případě výpadku napájecího zdroje, jističe, nebo jiných ochran napájení se snažíme zjistit příčinu výpadku, zejména zkонтrolujeme, zda nedošlo ke zkratu v napájecí soustavy vniknutím vlnkosti, nebo poruchou některého zařízení připojeného k danému napájecímu okruhu.

Je-li napájení funkční se správnou hodnotou napájecího napětí a na modulu přesto nesvítí zelená LED ”PWR“, modul je s velkou pravděpodobností vadný. Provedeme výměnu zařízení dle odstavce 4.7 a následně provedeme nastavení a kontrolu funkčnosti nového (vyměněného) zařízení. Pokud nové zařízení normálně funguje, označíme původní modul jako vadný a zaznamenáme údaje o výměně do provozní dokumentace podle interních pravidel.

5.1.2 Poruchy systému

Za poruchu systému se považují zejména poruchy procesoru, paměti, vnitřního napájení, či jiné fatální poruchy, které způsobí úplnou nefunkčnost zařízení. Je-li zařízení ve stavu, kdy sice svítí zelená LED ”PWR“, ale zařízení nekomunikuje přes komunikační port, nereaguje na žádné konfigurační příkazy a tento stav se nezmění ani po provedení restartu tlačítkem ”RES“ na čelním panelu, jedná se pravděpodobně o porucha systému. Provedeme výměnu zařízení dle odstavce 4.7 a následně provedeme nastavení a kontrolu funkčnosti nového (vyměněného) zařízení. Pokud nové zařízení normálně funguje, označíme původní modul jako vadný a zaznamenáme údaje o výměně do provozní dokumentace podle interních pravidel.

5.1.3 Poruchy vysílače a přijímače

Funkčnost systému vysílání a příjmu je signalizována dvojicí žlutých LED ”TXA“ a ”RXA“ a červenou LED ”ALR“. Při vysílání datového paketu problikne LED ”TXA“, při příjetí radiového paketu problikne LED ”RXA“. Je-li odloženo vysílání zprávy z důvodu prevence kolize (sepne „antikolizní“ systém radiového subsystému), problikne červená LED ”ALR“.

Pokud modul komunikuje přes komunikační port, reaguje na konfigurační příkazy a přesto přes něj neprochází zprávy od ostatních prvků (nebo k ostatním prvkům) radiové sítě, příčinou může být porucha spojená s vysíláním nebo příjemem radiového signálu. Typickým příznakem poruch vysílání a příjmu jsou i stavы „částečné“ funkčnosti, které se projevují ve funkčnosti přenosu dat přes radiovou síť takto:

- modul přenáší data pouze od některých prvků radiové sítě, od jiných prvků sítě data nepřenáší;
- některé prvky radiové sítě nepřijímají data od daného modulu;
- data od některých prvků radiové sítě jsou nesmyslná, nebo neúplná;
- v přenosu dat přes modul WM868-MS-LP-H jsou časté výpadky (někdy data prochází, někdy ne).

Společnou příčinou výše popsaných poruch je nespolehlivý radiový přenos dat, který může být způsoben:

- nesprávným nastavením radiových parametrů modulu, zejména frekvenčního kanálu, počtu povolených retranslací, nebo adresace ve virtuální sběrnici;
- trvalým nebo dočasným zastíněním signálu v důsledku stavebních úprav objektu, nebo v důsledku provozu v daném objektu (pohyb mechanizmů, strojů, automobilů v blízkosti antény);

- trvalým, periodickým, nebo nepravidelným radiovým rušením radiové sítě parazitním signálem z vnějšího zdroje (provoz jiného systému ve stejném radiovém pásmu, průmyslové rušení). Přítomnost rušení je signalizována častým (až trvalým) problikáváním červené LED "ALR";
- nízkou úrovní vysílačního signálu, způsobenou nesprávným nastavením výkonu vysílače, nebo poruchou vysílače;
- snížení úrovně vysílání a příjmu v důsledku poškozením anténního kabelu nebo antény;
- nízkou úrovní přijímaného signálu v důsledku poruchy antény, anténního kabelu, nebo přijímače.

Pokud se projevují výše popsané příznaky nespolehlivého radiového přenosu, postupujeme při vyhledávání a odstraňování příčin problému takto:

- provedeme vizuální kontrolu místa instalace modulu a zjistíme, zda v objektu nedošlo ke stavebním úpravám, nebo jiným změnám, které by mohly mít vliv na šíření radiového signálu. Případné negativní dopady takových změn a úprav řešíme organizačně, nebo změnou uspořádání prvků radiové sítě (redesign sítě);
- provedeme vizuální kontrolu antény a anténního kabelu, případně i výměnu těchto komponentů za jiné komponenty s ověřenou funkčností;
- provedeme kontrolu nastavení konfiguračních parametrů modulu (zejména parametrů dle odstavce 3.6) a kontrolu funkčnosti modulu dle odstavce 4.9;
- v případě výpadků komunikace s některým konkrétním prvkem (modulem) radiové sítě prověříme obdobným způsobem i funkčnost a nastavení tohoto prvku dle dokumentace k danému modulu;
- provedeme výměnu modulu dle odstavce 4.7 a následně provedeme nastavení a kontrolu funkčnosti nového (vyměněného) modulu dle odstavce 4.9;
- pokud po provedení výměny za okolnosti popsaných v předchozím bodě nefunguje správně ani vyměněný modul, může být příčinou problému lokální radiové rušení, nebo je příčina v konfiguraci modulu, kterou se nám nepodařilo odhalit. V tomto případě se obrátíme se žádostí o pomoc nebo podporu na výrobce, nebo jinou znalou osobu.

5.1.4 Poruchy komunikace po datové sběrnici

Funkčnost datové sběrnice je signalizována dvojicí žlutých LED "TXR" a "RXR", které signalizují vysílání datové zprávy do sběrnice (problíknutí LED "TXR"), a přijetí datové zprávy ze sběrnice (problíknutí LED "RXR").

Poruchy datové sběrnice se projevují úplnou nebo částečnou nefunkčností komunikace po sběrnici. Modul s nefunkční datovou sběrnicí komunikuje přes komunikační port, reaguje na konfigurační příkazy, ale do radiové sítě neprochází zprávy ze zařízení (měřidel, čidel) na „jeho“ sběrnici, nebo naopak, neprochází zprávy z radiové sítě do zařízení na jeho sběrnici. V některých případech může docházet k částečné nefunkčnosti komunikace po sběrnici, kdy se projevují buďto časově omezené výpadky, nebo nefunguje komunikace po sběrnici pouze s některými zařízeními (měřidly, čidly).

Poruchy a výpadky komunikace po datové sběrnici mohou být způsobeny těmito příčinami:

- nesprávným nastavením parametrů datového rozhraní modulu, popsaných v odstavci 3.5.5, nebo nesouladem těchto parametrů s nastavením ostatních prvků sběrnice;
- mechanickým poškozením kabelu sběrnice;
- poruchou linkového zesilovače modulu;
- snížením přenosových vlastností sběrnice v důsledku změn a úprav sběrnice (přidání dalšího zařízení, změna pořadí, výměna kabelu, připojení nebo odpojení ukončovacího odporu...);
- rušením modulace elektrického signálu ve sběrnici indukcí rušivého signálu do kabelu sběrnice, nebo problémy způsobené vysokým rozdílem potenciálů zařízení na sběrnici.

Doporučení: Obecné problémy s přenosovými vlastnostmi sběrnice, popsané v posledních dvou bodech, se projevují zejména u sběrnic s velkou celkovou délkom a s vysokým počtem připojených zařízení. Hledáním příčin a odstraňováním poruch tohoto typu doporučujeme pověřit odborníka s příslušnými znalostmi, který má zkušenosti s provozem daného typu sběrnice.

Je-li podezření, že případný provozní problém se sběrem dat ze vzdálených segmentů virtuální sběrnice může být zapříčiněn poruchou komunikace po datové sběrnici, nejdříve se ujistíme, zda sběrnicový systém funguje správně na logické a aplikační úrovni, zejména zda je funkční samotná řídící jednotka sběrnice (zařízení typu „Master“) a zda je správně nastavena adresace ve sběrnici. Je-li potvrzena funkčnost zařízení „Master“ a správnost nastavení adresace ve sběrnici, postupujeme při vyhledávání a odstraňování příčiny problému s funkčností datovou sběrnice takto:

- vizuálně zkонтrolujeme správnost připojení kabelu sběrnice k modulu a prověříme její neporušenost kabelu pomocí ohmmetu. Pokud kabel sběrnice vykazuje známky poškození, nebo je nefunkční, provedeme jeho opravu nebo výmenu;

- pokud je sběrnice nepoškozená a fyzické propojení s ostatními zařízeními na sběrnici je v pořádku, zkонтrolujeme soulad nastavení parametrů datové sběrnice dle odstavce 3.5.5 „Příkazy pro nastavení parametrů rozhraní M-Bus“ s odpovídajícím nastavením ostatních zařízení na sběrnici;
- pokud je sběrnice fyzicky funkční, konfigurace modulu WM868-MS-LP-H správná a v souladu s nastavením ostatních zařízení na sběrnici, ale komunikace po sběrnici přesto nefunguje, je modul WM868-MS-LP-H pravděpodobně vadný a je nutné provést jeho výměnu dle odstavce 4.7;
- pokud komunikace po sběrnici nezačne fungovat ani po výměně modulu WM868-MS-LP-H, sběrnice je fyzicky zjevně funkční, konfigurace modulu WM868-MS-LP-H je správná, adresace i nastavení parametrů sběrnice jsou v souladu s nastavením „Mastera“ sběrnice, ale zprávy přes sběrnici přesto neprochází, sběrnice pravděpodobně nepracuje správně na datové úrovni. V tomto případě doporučujeme provést zkusmo takové změny v nastavení sběrnice na straně „Mastera“ (jiná rychlosť, mezibytová mezera), které konfigurace „Mastera“ umožňuje a mohly by mít vliv na komunikaci po sběrnici. V tomto případě doporučujeme obrátit se s žádostí o pomoc nebo podporu na výrobce, nebo jinou znalou osobu.

5.2 Postup při určení příčiny poruchy

Při zjišťování pravděpodobné příčiny poruchy postupujeme takto:

1. nenačítají-li se data ze žádného vzdáleného segmentu sběrnice, doporučujeme prověřit funkčnost jednotlivých subsystémů modulu v tomto pořadí:
  - prověřit funkčnost napájení dle odstavce 5.1.1 „Poruchy napájení“
  - prověřit funkčnost systému dle odstavce 5.1.2 „Poruchy systému“
  - prověřit funkčnost sběrnice dle odstavce 5.1.4 „Poruchy komunikace po datové sběrnici“
  - prověřit funkčnost vysílání a příjmu dat dle odstavce 5.1.3 „Poruchy vysílače a přijímače“
2. nenačítají-li se data pouze z některého vzdálených segmentů sběrnice, doporučujeme prověřit funkčnost jednotlivých subsystémů modulu v tomto pořadí:
  - prověřit funkčnost komunikačního modulu a sběrnice vzdáleného segmentu
  - prověřit správnost nastavení adresace ve sběrnici v konfiguraci zařízení „Master“
  - prověřit funkčnost vysílání a příjmu dat dle odstavce 5.1.3 „Poruchy vysílače a přijímače“

UPOZORNĚNÍ: Modul WM868-MS-LP-H je spolehlivé zařízení relativně jednoduché a odolné konstrukce, takže je velká pravděpodobnost, že jeho případná porucha je způsobena vnějšími okolnostmi instalace, zejména mechanickým poškozením, vniknutím vlhkosti, přepětím v napájecí větvi, nebo napěťovými pulzy v datové sběrnici. Při každé výměně modulu z důvodu poruchy doporučujeme podle možností ověřit, zda příčinou poruchy nebyla jedna z těchto okolností a případně provést opatření k její eliminaci.

6 Závěr

Tento manuál je zaměřen na popis, parametry a možnosti konfigurace radiových modulů WM868-MS-LP-H systému WACO, pracujících v pásmu 868 MHz. Další informace o modulech typové řady WM868 (WACO), nebo WB868 a WB169 (Wireless M-Bus) najdete na webových stránkách výrobce:

www.wacosystem.com
www.softlink.cz

V případě zájmu o jakékoli informace, související s použitím radiových modulů řady WM868, WB868, WB169, či jiných zařízení výrobce SOFTLINK pro oblast telemetrie a dálkového odečítání měřičů spotřeby, se můžete obrátit na výrobce:

SOFTLINK s.r.o., Tomkova 409, 278 01 Kralupy nad Vltavou, Česká republika
 Telefon.: +420 315707111, e-mail: sales@softlink.cz , WEB www.softlink.cz